XEER HOOSAADKA GOLAHA WAKIILADA
DOWLAD GOBOLEEDKA KOONFUR GALBEED SOOMAALIYA

Qabyoqoraal

Qormada 2aad

Juunyo 2019

TUSMO:

EREY BIXIN: - 1 -

Cutubka 1aad: - 4 -

Tilmaamaha Guud ee Golaha Wakiilada - 4 -

Qodobka 1aad - 4 -

Tilmaamaha guud ee Golaha Wakiilada - 4 -

Qodobka 2aad - 4 -

Awoodda iyo Waajibaadka Golaha Wakiilada - 4 -

Qodobka 3aad - 6 -

Dhaarta Xildhibaannada - 6 -

Qodobka 4aad - 6 -

Xilka Xubnaha Golaha wakiilada - 6 -

Qodobka 5aad - 6 -

Xuquuqda Xubnaha Golaha - 6 -

Qodobka 6aad - 8 -

Waayidda Xubinnimada Golaha Wakiilada - 8 -

Qodobka 7aad - 8 -

Xasaanadda xubnaha Golaha Wakiilada - 9 -

Cutubka 2aad: - 9 -

Guddoonka Golaha Wakiilada - 9 -

Qodobka 8aad - 9 -

Guddoomiyaha Ku-Meel-Gaarka ah ee Golaha - 9 -

Qodobka 9aad - 9 -

Qaabka loo dooranayo Guddoomiyaha Golaha iyo labadiisa ku xigeen - 9 -

Qodobka 10aad - 11 -

Guddoonka iyo xafiiska Habdhawrka - 11 -

Qodobka 11aad - 12 -

Xilka Guddoomiyaha Golaha Wakiilada - 12 -

Qodobka 12aad - 13 -

Xilka Guddoomiye ku Xigeenada - 13 -

Qodobka 13aad - 13 -

Guddiga Arrimaha Golaha - 13 -

Qabyoqoraal

Qodobka 14aad - 14 -
Xilka Hab-dhowraha Golaha iyo Ku-xigeenadiisa - 14 -
Qodobka 15aad - 15 -
Xil Waayidda Guddoomiyaha Golaha iyo Labadiisa Ku-xigeen - 15 -
Cutubka 3aad: - 16 -
Kalfadhiyada & Fadhiyada Golaha - 16 -
Qodobka 16aad - 16 -
Kalfadhiyada Iyo Fadhiyada Golaha Wakiilada - 16 -
Qodobka 17aad - 17 -
Kalfadhiyada aan caadiga aheyn ee Golaha - 17 -
Qodobka 18aad - 17 -
Ajendaha - 17 -
Qodobka 19aad - 18 -
Sida ay Isugu Xigaan Hawlaha Golaha - 18 -
Qodobka 20aad - 18 -
Nidaamka Fadhiga Golaha - 18 -
Qodobka 21aad - 19 -
Guntanka (Quorum) - 19 -
Qodobka 22aad - 20 -
Noocyada Codeynta - 20 -
Qodobka 23aad - 21 -
Habka doodda iyo Anshaxa ee Xubnaha - 21 -
Qodobka 24aad - 23 -
Hadal jeedin - 23 -
Qodobka 25aad - 24 -
Xaadiridda Fadhiyada Golaha - 24 -
Qodobka 26aad - 25 -
Ka Doodista Hindise Xeerka ama Mooshinka - 25 -
Qodobka 27aad - 26 -
Dhexgal toosineed (Point of Order) - 26 -
Qodobka 28aad - 26 -
Xaqa ay xubinta u leedahay Jawaab celin - 26 -
Qodobka 29aad - 26 -

Qabyoqoraal

Hadal-jeedinta wasiirada - 26 -
Qodobka 30aad - 27 -
Amniga Golaha Wakiiladda - 27 -
Qodobka 31aad - 27 -
Keydinta & xafidaada (records) Kalfadhiyada Golaha - 27 -
Qodobka 32aad - 29 -
Lebiska iyo haybadda Xildhibaanka - 29 -
Qodobka 33aad - 29 -
Hab Dhaqanka Xubnaha Golaha Wakiillada - 29 -
Qodobka 34aad - 29 -
Adeegsiga awoodda - 29 -
Qodobka 35aad - 29 -
Xil-Gudasho - 29 -
Qodobka 36aad - 30 -
Ilaalinta heybadda iyo sharafta Golaha - 30 -
Qodobka 37aad - 30 -
Ilaalinta Xogaha Sirta Ah - 30 -
Qodobka 38aad - 31 -
Ka fogaanshaha abuuridda colaad dadweyne - 31 -
Qodobka 39aad - 31 -
Daahfurnaanta Fadhiyada Golaha - 31 -
Qodobka 40aad - 31 -
Dadka aan xubnaha ka ahayn golaha ee loo oggolaadey dhageysiga fadhiga - 31 -
Qodobka 41aad - 32 -
Anshaxmarinta Mudanayaasha - 32 -
Qodobka 42aad - 32 -
Ka joojinta Fadhiyadda - 32 -
Qodobka 43aad - 33 -
Digniin afeed - 33 -
Qodobka 44aad - 33 -
Digniin Qoraaleed - 33 -
Qodobka 45aad - 33 -
Ka joojinta Dooda - 33 -

Qabyoqoraal

Qodobka 46aad - 34 -
Ka saarista madasha - 34 -
Qodobka 47aad - 34 -
Ka joojinta fadhiyada - 34 -
Qodobka 48aad - 34 -
ka doodidda iyo go'aan ka gaarista xubinnimada mudanaha - 34 -
Qodobka 49aad - 34 -
Xushmadda Istaagga Golaha Wakiiladda - 34 -
Cutubka 4aad: - 35 -
Habraaca Hinse Xeerarka - 35 -
Qodobka 50aad: - 35 -
Curinta Hindise Xeerka. - 35 -
Qodobka 51aad: - 35 -
Hor-tabinta Soo Bandhigidda Hindise Xeer - 35 -
Qodobka 52aad: - 35 -
Soo Bandhiggida iyo Akhrinta Hindise Xeerka - 35 -
Qodobka 53aad: - 36 -
Akhrinta Hindise Xeer - 36 -
Qodobka 54aad: - 37 -
U-gudbinta Hindise Xeerka Gudiga U-Xil-Saaraan - 37 -
Qodobka 55aad: - 37 -
Soo-Celinta Warbixinta Hindise Xeerka ee Heerka labaad iyo U-Gudbinta Gudiga - 37 -
Qodobka 56aad: - 38 -
Wax-ka-bedelidda Hindise Xeerka ee Xiliga Warbixinta Gudiga - 38 -
Qodobka 57aad: - 39 -
Habka Dooda Wax-Ka-Bedelidda Hindise Xeer - 39 -
Qodobka 58aad: - 40 -
Soo-Jeedinta (Motion) Gabagabada Heerka Warbixinta - 40 -
Qodobka 59aad: - 40 -
Hubinta & Ansixinta Hidise-Xeerka - 40 -
Qodobka 60aad - 41 -
Hindise Xeer Sugaya Saxiixa Madaxweynaha - 41 -
Qodobka 61aad: - 42 -

Qabyoqoraal

Hindise Xeerka La Diiday - 42 -
Qodobka 62aad: - 42 -
Dhaqan-Gelidda Xeerarka - 42 -
Qodobka 63aad: - 42 -
Durid Xeer - 42 -
Qodobka 64aad: - 43 -
Dib U Eegista & Ka Warbixinta Qoraalada Xeerkayada Qabyada Ah - 43 -
Cutubka 5aad: - 44 -
Guddiyada Golaha - 44 -
Qodobka 65aad - 44 -
Xeerarka Guud Ee Gudiyada - 44 -
Qodobka 66aad: - 46 -
Waajibaadka Gudiyada Baarlamaanka - 46 -
Qodobka 67aad - 47 -
Doorashada Xubnaha Guddiga Joogtada Ah - 47 -
Qodobka 68aad - 47 -
Waajibaadka Shaqo ee Guddiga Joogtada ah - 47 -
Qodobka 69aad - 48 -
Shuruudaha lagu lumin karo Xubinnimada Guddiga Joogtada ah - 48 -
Qodobka 70aad - 48 -
Guddoonka Guddiyada - 48 -
Qodobka 71aad - 49 -
Guddi Hoosaadyada - 49 -
Qodobka 72aad - 50 -
Qorsheyaasha Shaqo ee Gudiga - 50 -
Qodobka 73aad - 52 -
Shaqaalaha Gudiyada - 52 -
Qodobka 74aad - 52 -
Qoraallada Gudiga - 52 -
Qodobka 75aad - 53 -
Kulamada Gudiyada - 53 -
Qodobka 76aad - 54 -
Kulamada Khaaska ah iyo Kuwa Guud - 54 -

Qabyoqoraal

Qodobka 77aad - 55 -
Ajendaha Kulamada Gudiyada - 55 -
Qodobka 78aad - 55 -
Soo Xaadirista Kulamada Gudiyada - 55 -
Qodobka 79aad - 56 -
Habka kulamada Gudiyada - 56 -
Qodobka 80aad - 57 -
Guntanka Gudiyada - 57 -
Qodobka 81aad - 57 -
Codeynta Gudiyada - 57 -
Qodobka 82aad - 58 -
Dhageysiga Dadweynaha - 58 -
Qodobka 83aad - 59 -
Guddiyada Golaha Wakiilada DGKG - 59 -
Cutubka 6aad: - 67 -
Habraaca Miisaaniyada & Xisaab Xirka - 67 -
Qodobka 84aad - 67 -
Habraaca lagu ansixinayo Miisaaniyadda - 67 -
Qodobka 85aad - 68 -
Habka loo ansixiyo Xisaab xirka Miisaaniyadda - 68 -
Cutubka 7aad: - 68 -
Golaha & Xukuumada - 68 -
Qodobka 86aad - 68 -
Kalsooni-Siinta Xukuumadda - 68 -
Qodobka 87aad - 68 -
Dhaarta Golaha Wasiirada - 68 -
Qodobka 88aad - 69 -
U Yeeridda Madaxweynaha iyo Wasiirada - 69 -
Qodobka 89aad - 69 -
Codka Kalsooni Kala Noqoshada Xukuumadda - 69 -
Qodobka 90aad - 70 -
Diidmada Kalsooni Kala noqosho - 70 -
Qodobka 91aad - 71 -

Qabyoqoraal

Kor-Joogteynta Gudiyada Golaha .... - 71 -

Qodobka 92aad .... - 71 -

Xiriirka Gudiyada iyo Xukuumadda .... - 71 -

Qodobka 93aad .... - 71 -

Barnaamijyada Shaqo ee Wasaaradaha & Gudiyada .... - 71 -

Qodobka 94aad .... - 72 -

Xog Raadinta Gudiga .... - 72 -

Qodobka 95aad .... - 73 -

Baaritaannada uu Sameeyo Gudigu .... - 73 -

Qodobka 96aad .... - 74 -

Warbixinta Gudiga ee Arrimaha La Baaray .... - 74 -

Qodobka 97aad .... - 75 -

Su'aal-Wadareedka (Interpellation) .... - 75 -

Qodobka 98aad .... - 77 -

Su'aal-Oraaheed oo Xukuumadda Looga Codsanayo Jawaab Oraah ah .... - 77 -

Qodobka 99aad .... - 78 -

Su'aasha Xukuumadda Looga Codsanayo Jawaab Qoraal ah .... - 78 -

Qodobka 100aad .... - 78 -

Hadal-jeedinta Wasiirada .... - 78 -

Cutubka 8aad: .... - 78 -

Madaxweynaha .... - 78 -

Qodobka 101aad .... - 78 -

Doorashada Madaxweynaha .... - 78 -

Qodobka 102aad .... - 79 -

Xil ka qaadista Madaxweynaha .... - 79 -

Qodobka 103aad .... - 80 -

Dhaarta Madaxweynaha KG .... - 80 -

Qodobka 104aad .... - 80 -

Bannaanaanta Xilka Madaxweynaha .... - 80 -

Qodobka 105aad .... - 80 -

Imaanshaha Madaxweynaha ee kalfadhiyada Golaha .... - 80 -

sida uu qabo qodobka 48aad F:5aad ee Dastuurka KG .... - 80 -

Cutubka 9aad: .... - 81 -

Qabyoqoraal

Qodobada Guud ....- 81 -
Qodobka 106aad ....- 81 -
Habraaca Dhaqaalaha Golaha Wakiillada....- 81 -
Qodobka 107aad ....- 8 -
Buuxinta xubinnimada GolahaWakiilada ....- 8 -
Qodobka 108aad ....- 81 -
Xoghayaha Guud ee Golaha....- 81 -
Qodobka 109aad ....- 82 -
Shaqaalaha Golaha Wakiillada ....- 82 -
Qodobka 110aad ....- 83 -
Xeer-hoosaadka Golaha wakiilada Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed ....- 83 -

Qabyoqoraal

EREY BIXIN:

Ansixin: waxaa loo la jeedaa ayidaadda uu ayido wasiirku, Miisaaniyadda ku diyaarsan walax kharasheedka qaab wafaqsan qoondo Miisaaniyadeedka uu Golaha sharci dajintu sameeyey.
Akhrinta: Waxaa loola jeedaa habraaca caadiga ah ay maraan xeerarka marka la hor keeno Golaha.
Aqlabiyad Buuxda (Absolute Majority): Waxaa loola jeedaa codka lagu ansixiyo kala barow- bar iyo hal tirada guud ee xubnaha guud ee Golaha Wakiiladda KGd.

Aqlabiyad Fudud (Simple Majority): Waxaa loola jeedaa codka lagu ansixiyo hal-dheeri, tirada kooramka ee ugu yar.

Cod bixiyayaasha: Waxaa loola jeedaa dhammaan muwaadiniinta koonfur galbeed oo sharci ahaan xaq u leh inay codeeyaan.
Codka kalsooni kala noqoshada: Waxaa loola jeedaa kalsooni kala noqoshada wasiir ama golaha wasiirada in ay sii wataan waajibaadkooda.

Dastuurka: Waxaa loola jeedaa xeerka ugu sarreeya dalka oo ay dowladdu ku shaqeyso.

Deegaan doorasho: Waxaa loola jeedaa Aag juqraafi ah oo laga soo doorto Xubinta Baarlamaanka ka tirsan.
Dhageysiga Dadweynaha: Waxaa loola jeedaa ka qayb galka dadweynaha xilliga geedi socodka Sharuucda, kormeerka iyo shaqooyinka kale ee guddiyadda golaha.
Dhexgal-toosineed (point of order): Waxaa loola jeedaa Su'aalaha xubin waydiiso guddoomiyaha waa haddii ay tahay in dooda shirku waafaqsan yahay xeerar hoosaadka.

Dhismaha Golaha: Fadhiga Goluhu ku shiro.

Dood: Waxaa loola jeedaa dooda rasmiga ah ee xubnaha Golaha muddada fadhiyada golaha furan yihiin, ayna fursad u helayaan inay ra'yigooda ka muujiyaan arrin kasta oo la hor keeno Golaha.
Doorashada: Waxaa loola jeedaa habka ay xildhibaanadda u doortaan guddoonka golaha iyo madaxweynaha.
Fadhiga Golaha: Kulanka Guud ee Golaha Shacabka.
Faqrad: Waxaa loola jeedaa qeyb si gaar ah loo siiyay lambar oo ka mid ah faracyada qodob.
Fasaxa Golaha: Waxaa loola jeedaa mudada fasaxa ee u dhexeysa kalfadhiyadda Golaha.
Garsoorka: Waxaa loola jeedaa laanta Garsoorka ee dowladda ee masuulka ka ah, maxkamadaha, iyo maamulka caddaaladda.
Golaha/Goluhu: Golaha Xeerdejinta/Golaha Wakiilladda/Baarlamaanka
Guddi: Waxaa loola jeedaa Koox ka tirsan xubnaha Golaha, badanaa laga soo doorto deegaan doorasho kala duwan, kuwaas oo si rasmi ah loogu xilsaaray inay ka doodaan kana warbixiyaan xeerarka qabyo-qoraalka ah iyo arrimaha kale ee loo gudbiyo.
Guddiga Joogtada ah: Waxaa loola jeedaa xubnaha guddiga joogtada ee golaha oo ka kooban guddoomiyaha golaha iyo guddoomiye ku-xigeenada, habdhowraha iyo guddoomiyayaasha guddiyada golaha.

Qabyoqoraal

Guddoomiyaha Golaha: Waxaa loola jeedaa guddoomiyaha Golaha, oo uu soo doorto Golaha Wakiiladda.

Guddoomiye – Waxaa loola jeedaa shir-guddoomiyaha kulanka guddiga.

Guddoomiye-ku-xigeenka: Waxaa loola jeedaa Xubin Golaha ka mid ah, oo loo doortay si uu u caawiyo Guddoomiyaha golaha iyo in uu noqdo guddoomiye marka uu Guddoomiyaha maqan yahay.

Guddoon/Guddoonka: Guddoomiyaha & labadiisa ku xigeen.

Guntan /Koorom: waxaa loola jeedada tirade uu ku furmo karo kulanka

Hab-dhowre: waxaa loola jeedaa nidaamiyaha Golaha, wuxuuna masuul ka yahay hantidada iyo nidaaminta Golaha

Hannaanka xeer-dejinta: Waxaa loola jeedaa habraaca loo maro xeer sameynta baarlamaanka.

Hawl-wadeen Guddiga: Waxaa loola jeedaa xubin ka mid ah hawl-wadeenadda golaha oo loo magacaabay inuu noqdo xoghaynta guddiga.

Hawl-wadeen: waxaa loola jeedaa shaqaalaha xirfada leh ee Golaha

Hoolka fadhiga golaha: Waxaa loola jeedaa Hoolka xubnaha Golaha Wakiiladu ku yeeshaan fadhiyadda rasmiga ah ee Golaha.

Kalfadhi: Wadar kulameedyo Goluhu yeesho sanadkiiba laba jeer

Kharashka Mashaaricda: waxaa loo laa jeedaa kharashka lagu bixiyo iibka iyo dayactirka hantida joogtada ah, oo ay ku jiraan kharashyada ay ka mid yihin kuwa tababarada iyo adeegyada latalinta.

Kulanka Golaha: Kulanka guud ee Goluhu yeesho**.**

Laamaha dawladda: Waxaa loola jeedaa laamaha Fulinta, Garsoorka iyo Sharci dejinta heer dowlad goboleed.

Maalin shaqo: Maalmaha ay dowladda Soomaaliyeed u calaamadeysay in la shaqeeyo oo Golaha Shacabkana u ah maalmo shaqo.

Maxkamadda Dastuurka: Waxaa loola jeedaa Maxkamadda ugu sarraysa ee Dawladda, oo wax ka qabato arrimaha la xiriira Dastuurka. Dhammaan xeerarka waxaa tafsiiriya Maxkamadda Dastuuriga ah si loo hubiyo in aysan khilaafsaneyn Dastuurka.

Qabyoqoraal: waxaa loo loola jeedaa xeer qabyo ah oo golaha horyaala kana soo gudbay xukuumada

Qodob: waxaa loola jeedaa nuqdo si gaar ah loogu qeexay Xeer

Qoondayn: waxaa loo la jeedaa amar kasta oo uu Golaha sharci dajintu ku amrayo in lacag laga bixiyo Miisaniyadda duduubka ah.

Saacad Shaqo: Saacadaha shaqada ee Goluhu u go'aansaday inuu shaqeeyo, sida ku cad Xeer-Hoosaadkaan**.**

Soo jeedin (mooshin): Waxaa loola jeedaa soo jeedin ay soo jeediyaan xubino ka tirsan Golaha Wakiiladda si looga doodo arin.

Wasiir: Waxa loola jeedaa Xubin ka tirsan laanta Fulinta oo inta badan mas'uul ka ah wasaarada dowladda.

Xafiis dawladeed: axaa loo la jeedaa xafiis kasta oo ka mid ah Dowladda ama Hay'addeed.

Qabyoqoraal

Xafiiska deegaan doorashadda: Waxaa loola jeedaa Xafiiska Xubnaha Baarlamaanka ay ku lee yihiin deegaan doorashadooda.
Xafiiska Guddoonka: Guddoonka & Habdhowrayaasha Golaha.
Xeer: waxaa loola jeedaa xeer ka soo baxay Baarlamaanka,i.e tusaale xeer golahu ansixiyay, madaxeynuhu saxiixay, laguna daabacay faafinta rasmiga ah.

Xeer-hoosaad: Waxa loola jeedaa Xeer u gaar ah Golaha Wakiiladda KG oo habaynaya sida Goluhu u gudanayo xilkiisa iyo awoodaha Dastuurka iyo Xeerarku u jideeyeen.

Xiritaanka fadhiga: Waxaa loola jeedaa Xiritaanka fadhiga ama kalfadhiga Golaha ama mid ka mid ah guddiyadiisa.
Xoghayaha Golaha: Waxa loola jeedaa Xoghayaha guud ee Golaha.
Xubin Baarlamaanka (Xildhibaan): Waxaa loola jeedaa Xubin ka tirsan Golaha Wakiiladda.
Xubin/ Xubnaha: Xubnaha Golaha Wakiiladda.
Xukuumadda: Waxaa loola jeedaa Madaxweynaha iyo xubnaha kale ee Golaha fulinta.

Qabyoqoraal

Cutubka 1aad:
Tilmaamaha Guud ee Golaha Wakiilada
Qodobka 1aad
Tilmaamaha guud ee Golaha Wakiilada

1. Golaha wakiilada dowlad goboleedka koonfur galbeed Soomaaliya waa wakiilka Shacabka Soomaaliyeed ee ku nool dhulka dowlad goboleedka koonfur galbeed, waana awoodda ugu sarreysa ee Xeer dajinta Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed.
2. Golaha Wakiilada wuxuu ka kooban yahay (149).
3. Afka loo isticmaalayo shaqada iyo doodaha Golaha waa Af Soomaali Maay/Maxaatiri, sida ku xusan Qod 5 aad faqradiisa 1 aad ee Dastuurka DGKG.
4. Xarunta Golaha Wakiiladu waa magaalada Baraawe ee caasimadda u ah Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed.
5. Golaha Wakiilada iyo Guddiyadiisa waxay fadhiyadooda ku qabsanayaan magaalada Baydhabo ee xarunta KMG ah , tan iyo inta si rasmi ah loogu guurayo caasimadda.
6. Muddada Golaha waa 4 (afar sano) oo laga bilaabayo Maalinta la dhaariyay Xildhibaanada ugu horeeya ee ka tirsan Golaha Wakiilada (08.12.2015).

Qodobka 2aad
Awoodda iyo Waajibaadka Golaha Wakiilada

Sida ku cad qodobka 40 aad ee dastuurka dowlad goboleedka koonfur galbeed, Waajibaadka Golaha Wakiilada waxay kala yihiin:-

1. Doorashada Guddoomiyaha Golaha Wakiilada iyo ku xigeenadiisa (1'aad iyo 2'aad)
2. Dejinta, hubinta, dhowrista Xeerarka dowlad goboleedka iyo la xisaabtanka xukuumadda iyo hay'adeheeda.
3. Dejinta iyo wax ka beddelka Xeer Hoosaadka Golaha iyo ansixintiisa.
4. Ansixinta ama diidista miisaaniyad sanadeedka iyo xisaab xirkeeda.

Qabyoqoraal

5. Ansixinta iyo Kalsooni siinta, ama diidmada golaha wasiirada.
6. La xisaabtanka iyo u kuurgelidda Hayadaha Dowladda si loo hubiyo fulinta Xeerarka.
7. U kuur-gelidda dhaqan gelinta iyo Wax ka beddelista Dastuurka.
8. Ansaxinta ama diidista heshiisyada caalamiga ah iyo heshiisyada kale ee dowlad goboleedka u keenayo culeys maaliyadeed, taasoo wasaarad ama xukuumaddu la gasho dowlad kale iyo shirkado caalami ah ama wadani ah.
9. Ansixinta ama diidista mashruuc Xeer ee ay soo gudbiso Xukuumadda, ama ay keenaan Mudanayaal Golaha ka tirsan.
10. Jideynta canshuuraha, awoodaha iyo talaabooyinka kale ee kor loogu qaadayo dakhliga.
11. U-yeerida, xubnaha Golaha wasiirada, iyo Guddoomiyayaasha Guddiyada iyo xafiisyada madaxa-bannaan.
12. Ansixinta ama diidmada madaxda hay'addaha dowladda ee madaxabanaan iyo guddiyada sida :-

    a. Xeer- ilaalinta Guud
    b. Hanti dhowrka Guud
    c. Hay'adda Shaqaalaha Dowladda
    d. Guddiga adeegga garsoorka

13. Doorashada Madaxweynaha DGKGS si waafaqsan qod 45.aad faqr 1aad ee dastuurka DGKGS.
14. Xilka qaadista Madaxweynaha si waafaqsan qod 51-aad faqradda 5-aad ee Dastuurka DGKGS.
15. Oggolaanshaha ama diidista xaaladda deg-degga ah (State Emergency) kadib marka ay xukuumaddu soo jeediso.

Qabyoqoraal

Qodobka 3aad
Dhaarta Xildhibaannada

Xubin kasta oo ka mid ah Xildhibaannada Golaha wakiilada dowlad goboleedka koonfur galbeed Soomaaliya ka hor intuusan/inteysan qaban xilka wuxuu marayaa ama waxay mareysaa dhaarta hoos ku qoran:

"Waxaa igu wallaahi ah, igu billaahi ah, igu tallaahi ah oo aan magaca Ilaahey ugu dhaaranayaa inaan xilkeyga u guto si daacad ah oo ay ku jirto danta dalka, dadka iyo diinta, dhowrana Dastuurka dowlad goboleedka koonfur galbeed, kan Qaranka iyo shuruucda kale ee Dalka u yaala".

Qodobka 4aad
Xilka Xubnaha Golaha wakiiladda

1. Xubin kasta oo ka mid ah Golaha Wakiilada marka ay xilkeeda gudaneyso waa in ay ku shaqaysaa sida ay danta guud ee dowlad goboleedka koonfur galbeed ku jirto.
2. Iyada oo oofinaysa waajibaadka ku cad faqradda (1) ee qodobkan, xubin kasta oo ka mid ah Golaha Xeer-dejintadejinta Dowlad Gobaleedka koonfur galbeed, xil gaar ah ayaa ka saaran matilaadda degaanka ay ka soo jeedo, iyadoon loo eegin siyaasad iyo taageerid xisbiyo kale.

Qodobka 5aad
Xuquuqda Xubnaha Golaha

1. Mudanuhu wuxuu xaq u leeyahay :
   a) warqadda aqoonsiga ee Xildhibaannimada
   b) In uu helo Baasboorka Diplomaasiga
   c) In uu sii istic maali kara Baasboorka Diplomaasiga hadi dib looso doran waayo
   d) Mudanahu waa in aan wax shardi ah lagu xirin qaadashada Baasboorka

2. Mudanuhu wuxuu qaadi karaa dammaanad Shaqsiyeed iyo mid Maaliyadeed oo macquul ah marka laga reebo danbiyada culus ee xeerka Ciqaabta la xiriira.
3. Mudane kasta waa inuu yeesho fayl u gaar ah.

Qabyoqoraal

4. Mudanaha lama baari karo korkiisa, hoygiisa, Xafiiskiisa iyo Gaadiidka uu markaas wato, haddii aanu fal danbiyeed culus faraha kula jirin.
5. Mudanuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu helo:

    a) Gunno xileed (bile ah)
    b) Gunno Deegan
    c) Gunno Fadhi
    d) Gunno Guri
    e) Gunno Gaadiid
    f) Sugidda Amnigiisa
    g) Sahay Safar
    h) Gunno Daryeel Caafimaad, Daaweeynta Xildhibaanada iyo xubnaha Qoyska (Xaaskiisa/Odaygeeda iyo Caruurtooda) waxaana damaanad qaadeysa Dawladda KG
    i) Muddada haweenka Xildhibaanada ah ay ku jiraan fasaxa dhalmada waxay xaq u leeyihiin in la gaarsiiyo document-tiga la xiriira hawlaha golaha iyo go'aannada uu gaaro fadhiyada caadiga iyo kuwa aan caadiga ahayn bishii hal mar.
    j) Wixii la xiriira fasaxa dhalmada iyo mudadiisa waxaa la waafajinayaa shuruucda Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed

6. Faah-faahinta iyo qadarka Gunnooyinkaas waxaa lagu qeexayaa go'aan gaar ah oo Golayaashu isku waafaqeen.
7. Wixii xaquuq ah ee ka maqnaada Xildhibaanadda muddada ay xilka hayeen, waxaa waajib ku ah xukuumad kasta oo timaada in ay bixiso xaquuqda uu muteystay oo buuxda.
8. Mudanaha laga qaaday xasaanadda wuxuu haysanayaa gurigii iyo gaadiidkii dowladda, wuxuuna qaadanaya Gunnooyinkiisa oo dhan marka laga reebo Gunnada fadhiga, kamana qeyb-gelayo fadhiyada Golaha mana yeelanayo cod ilaa iyo inta maxkamaddu arintiisa ka gaarayso xukun kama danbeys ah.
9. Haddii Mudanaha la eedeeyey lagu waayo danbigii wuxuu xaq u yeelanayaa in la siiyo Dhammaan xuquuqdii ka baaqatay
10. Mudanuhu wuxuu xaq u leeyahay inuu helo hal koobbi Xeer kasta oo Goluhu ansixiyo.

Qabyoqoraal

Qodobka 6aad
Waayidda Xubinnimada Golaha Wakiilada

Xubinnimada Golaha waxaa lagu waayi karaa sida soo socota:-

1. Xubinta oo Geeriyoota
2. Xubinta oo istiqaalad u gudbisa golaha, lagana oggolaado
3. Ka maqnaasho Golaha (20) fadhi oo isku xiga idin la'aan
4. Hadii ay xubintu aqbasho xil dawladeed oo aan wasiir ka ahayn
5. In uu ku xad-gudbo shareecada Islaamka, Dastuurka DGKG iyo Xeer-hoosaadka golaha wakiilada si bareer ah.
6. Haddii uu dambi galo isla markaana guddiga anshaxa ay soo jeediyaan in xildhibaanka xasaanadda iyo xilkaba laga qaado, kadibna ay xubnaha goluhu ku ansixiyaan cod hal dheeri ah, tirada kooramka fadhida.
7. Xil gudasho la'aan joogto ah sida:-

    a) Xiskiisa oo wax u dhinmaan (waali toos oo loo baahan yahay inay soo cadeeyaan guddi dakhaatiir ah oo la aqoon san yahay).
    b) Caafimaad darro joogto ah ama awood beelid uusan xilka la gudan Karin, taas oo ay soo cadeynayaan guddi dhahaatiir ah oo la aqoonsan yahay.
    c) xukun ciqaabeed kama danbeys ah,

Qodobka 7aad
Buuxinta xubinnimada GolahaWakiilada

Haddii ay bannaanaato jago xubin ka mid ah Golaha Wakiilada waxaa loo soo buuxinayaa si waafaqsan hab-raacii lagu soo xulay xubnaha Golaha wakiilada koonfur galbeed.

Qabyoqoraal

Qodobka 8aad
Xasaanadda xubnaha Golaha Wakiilada

1. Xubnaha Golaha Wakiiladda waxa ay leeyihiin xasaanad, inta ay gudanayaan waajibaadkooda dastuuriga, sida ku xusan qodobka 43 aad ee Dastuurka.
2. Markii Xildhibaan laga qaadayo Xasaanada waa in ay ogolaadaan aqlabiyad hal dheeri ah tirada guud ee Xubnaha Golaha (50% + 1) iyadoo tirada Golaha laga reebayo kuraasta bannaan ee sababtey Geeri, tanaasulid ama si Xeer ah u bannaan.

Cutubka 2aad:
Guddoonka Golaha Wakiiladda
Qodobka 9aad
Guddoomiyaha Ku-Meel-Gaarka ah ee Golaha

Fadhiga ugu horreeya ee Golaha, inta laga dooranaayo Gudoomiyaha Golaha wakiilada iyo labadiisa ku-xigeen ee rasmiga ah, waxaa si ku-meel gaar ah u sii guddoominaya fadhiyada xildhibaanka ugu da'da weyn xubnaha Golaha wakiilada.

Qodobka 10aad
Qaabka loo dooranayo Guddoomiyaha Golaha iyo labadiisa ku xigeen

1. Xildhibaanka ugu da'da weyn Golaha wakiilada koonfur galbeed ayaa shir guddoominaya doorashada Guddoomiyaha iyo labadiisa ku-xigeen.
2. Guddoomiyaha iyo ku-xigeenadiisa waxaa cod qarsoodi ah oo aqlabiyad ah ku dooranaya xubnaha Golaha wakiilada koonfur galbeed.
3. Marka ay banaanaato jagada Guddoomiyaha, xilka waxaa sii wadaya ku-xigeennada, Goluhuna shaqo kale ma qaban karo illaa uu doorto Guddoomiye, taasoo ku dhaceyso 15 maalmood gudahood haddii Kal-fadhiga furan yahay. Haddii kal-fadhiga xiran yahay, fadhiga ugu horeeya ee kal-fadhiga xiga ayaa lagu dooranayaa.
4. Musharaxiinta doonaysa in loo doorto xilka Guddoomiyaha iyo Guddoomiye ku-xigeen, waa in ay yahiin Xubno ka tirsan Golaha Wakiilada.

Qabyoqoraal

5. Musharax kasta waa in uu soo gudbiyaa qoraal muujinaaya rabitaankiisa, oo ay la socdaan Labo sawir iyo taariikh nololeedkiisa/nololeedkeeda (C.V).
6. Murashax kasta wuxuu qoraalkiisa ku soo qeexayaa jagada uu u tartamayo haddii ay tahay tan Guuddoomiyaha ama tan ku-xigeenada (1-& 2aad).
7. Xildhibaan kasta warqadda uu ku soo codeeyo wuxuu ku ridayaa sanduuq marka hore faaruq ah, dushana ka jeexan, gudihiisana uu muuqdo.
8. Codayntu waxay noqonaysaa ilaa seddex (3) wareeg:

    a) Wareegga koowaad murashaxii hela codadka aqlabiyad tirada guud xubnaha Golaha Wakiilada ayaa ku guuleysanaayo doorashada. Haddii la waayo murashax hela tiradaas waxaa loo gudbayaa wareegga labaad.
    b) Wareegga labaad waxaa ka qeyb galaya afarta murashax ee hela tirada Codadka ugu badan ee wareegga koowaad. Haddii ay jiraan murashaxiin helay cod is la eg oo barbar- dhac ah, waa kawada qayb galayaan wareega labaad, oo tirada tartamayaasha ayaa kordhaysa. Murashaxii ku guulaysta codadka aqlabiyad tirada guud xubnha Golaha Shacabka ayaa ku guuleyssanaayo doorashada. Haddii la waayo waxaa loo gudbayaa wareegga saddexaad.
    c) Wareegga saddexaad waxaa ka qeybgalaya labada murashax ee ugu cododka badan wareegga labaad. Haddii uu jiro murashax saddexaad oo heley tiro la siman mid ka mid ah labada murashax ee isku soo haray, wuxuu isaguna/iyaduna ka qeyb galayaa wareega saddexaad, waxaana doorashada ku guulaysanaya murashaxii hela cod hal dheeri ah ee tirada xubnaha codeeyay.
    d) Haddii ay dhacdo in wareega 1-aad ka dib ay isku soo haraan labo murashax oo kaliya, sababtuna ay tahay tanaasul ay ka tanaasuleen tartanka musharaxiinta kale, waxaa si toos ah loogu gudbayaa wareega saddexaad ee ku xusan xarafka (C) ee isla qodobkaan, waxaana markaa meesha ka baxay

Qabyoqoraal

wereegii labaad ee ku xusnaa xarafka (B) ee isla qodobkani. Labada murashax ee isku soo haray waxay ku kala guuleysanayaan cod hal dheeri ah ee tirada xubnaha codeeyay. Markey codeyntu dhamaato wuxuu Guddoomiyaha KMG furayaa sanaadiiqda Codeynta, waxaana la tirinayaa codadka, ka dibna waxaa Guddoomiyaha KMG ku dhawaaqayaa ciddii ku guuleysatay jagada Guddoomiyaha Golaha.

9. Ka hor inta aanu xafiiska la wareegin, Guddoomiyuhu waa in uu ka tago xilka uu ka hayo xukuumadda, waana in uu shaqadiisa u guto si dhexdhexaad ah.
10. Doorashooyinka Guddoomiye ku-xigeenada, waxaa la waafajinayaa habraaca doorashada Guddoomiyaha

Qodobka 11aad
Guddoonka iyo xafiiska Habdhawrka

1. Xafiiska Guddoonka wuxuu ka kooban yahay:

   a. Guddoomiyaha Golaha wakiilada Dowlad Gobaleedka Koonfur Galbeed.
   b. Guddoomiye ku xigeenka Koowaad.
   c. Guddoomiye ku xigeenka Labaad.

2. Xafiiska Habdhowraha wuxuu ka kooban yahay:

   a. Habdhowraha
   b. Labadiisa ku-xigeen

3. Habdhowraha, ku xigeenadiisa waa in ay yihiin xubno ka tirsan Golaha waxaana soo magacaabaya Guddoomiyaha isagoo la tashanaya ku-xigeenadiisa, kadibna waxaa ansixinaaya Golaha oo ku meel marinaaya cod hal dheeri tirada xubnaha Golaha oo gacan taag ah, waxaana xilka ka qaadi kara isla Golaha oo ku meel

Qabyoqoraal

marinaaya cod hal dheeri ah ka dib markii ay mooshin ka keenaan 25% ee xubnaha Golaha.

Qodobka 12aad
Xilka Guddoomiyaha Golaha Wakiilada

Waajibaadka Guddoomiyaha Golaha Wakiilada:

1. Wuxuu mas'uul ka yahay fulinta iyo dhowrista Xeer-Hoosaadka, ilaalinta nidaamka Golaha. Wuxuuna ilaalinayaa habsami u socodka howlaha Golaha sida Xeer-dejinta-dejinta, maamulka iyo hab-maamuuska.
2. Wuxuu furayaa, xirayaa fadhiyada, wuxuuna sheegayaa saacadaha, barnamijka iyo Ajandaha fadhiga soo socda oo af ahaan ama qoraal ahaan lagu wargalinayo Golaha wakiilada DGKG.
3. Wuxuu hoggaaminayaa Shirarka Golaha, wuxuuna masuul ka yahay fulinta iyo ku dhaqanka xeer hoosaadka, ilaalinta nidaamka Golaha iyo habsami u socodka hawlaha Golaha oo dhan.
4. Wuxuu hadalka u qeybiyaa mudenayaasha, wuxuuna hoggaamiyaa doodaha. Guddoomiyuhu wuxuu sidoo kale soo jeedinayaa su'aaalaha wuxuuna nidaaminayaa habka codenta isagoo ugu dambeyntiina ku dhawaaqaa natiijada.
5. Wuxuu kormeerayaa shaqada Golaha iyo howl maal meedka ay qabtaan xog heynta iyo hab dhowreyaasha.
6. Wuxuu metelaa, kuna hadlaa magaca Golaha Wakiilada.
7. Wuxuu xiriiriyaa Golaha wakiilada iyo Baarlamaanka Federaalka iyo baarlamaanada kale.
8. Wuxuu saxiixaa heshiisyadda caalamiga ah ee goluhu la galayo baarlamaano kale. Sidoo kale Gudoomiyuhu wuxuu saxiixaa go,aamadda golaha iyo waraaqaha kale ee rasmiga ah,

Qabyoqoraal

9. Gudoomiyuhu wuxuu dhaariyaa Xog hayaha guud ku xigeen kiisa iyo lataliyeyaasha.
10. Gudoomiyuhu wuxuu ahaanayaa mid dhex dhexaad u ah mudaneyaasha marka laga reebo xaalada codkiisa loo baahdo.
11. Wuxuu magacaabi karaa la taliyayaal

Qodobka 13aad
Xilka Guddoomiye ku Xigeenada

1. Guddoomiyaha Goluhu markuu maqan yahay ama uuna qaban Karin xilkiisa sabab kasta ha ahaatee waxaa dhamaan howshiisa fulinaya Gudoomiye ku xigeenka 1'aad haduu isna maqnaado waxaa xilka Gudoominta la wareegaya Gudoomiye ku xigeenka 2'aad ee Golaha wakiiladda.
2. Guddoomiye ku xigeenadu waxey qabtaan oo kale xil kasta oo uu Guddoomiyuhu u igmado.

Qodobka 14aad
Guddiga Arrimaha Golaha

1. Guddiga Arrimaha Golaha wuxuu ka koobnaanayaa: Guddoomiyaha golaha, labadiisa ku xigeen, habdhowraha iyo labadiisa ku-xigeen, iyo dhamaan guddoomiyayaasha guddiyada Golaha wakiilada Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed.
2. Guddoomiyaha Golaha ayaa guddoominaya Guddiga Arrimaha Golaha.
3. Xilka iyo waajibaadka Guddiga Arrimaha Golaha waa sida soo socota:

    a. Wuxuu diyaariyaa isla markaana maamulaa barnaamijyada iyo howlaha kalfadhiyada Golaha;
    b. Wuxuu diyaariyaa isla markaana maamulaa jadwal-qorsheedka fadhiga Golaha.

c. Guddiga Arrimaha Golaha waxuu u gudbiyaa Guddoomiyaha iyo ku xigeenadiisa waxii war bixin ah ee ku saabsan wax qabadka iyo baahida Guddiyada Golaha Xeer-dejintadejinta Dowlad Goboleedka koonfur galbeed, sidoo kale waxay u gudbiyaan Guddiga waxii qorsho howleed ah ee ka soo baxa Guddoonka ayadoo loo marsiinayo Guddoomiye kasta guddigiisa in uu gaarsiiyo ama ka warbixiyo
d. Wuxuu go'aan ka gaaraa, qeybiyaana miisaaniyad sanadeedka shaqo ee guddiyada golaha;
e. Wuxuu tixgaliyaa barnaamijka shaqo ee guddiyada golaha oo ay ka mid yihiin haddii loo baahan yahay kulamo lagu qabanayo meelo ka baxsan dhismaha Golaha.
f. Wuxuu ka doodaa, go'aanna ka gaara warbixinta guddiyada ee looga doodi doono golaha.

Qodobka 15aad
Xilka Hab-dhowraha Golaha iyo Ku-xigeenadiisa

Habdhawraha Golaha iyo Ku xigeenadiisa iyagoo raacaya awaamiirta Guddoomiyaha waxay u xilsaaran yihiin:

a) Dhowrista nidaamka Golaha;
b) Nabadgalyada, xasiloonida goobta iyo xubnaha Golaha;
c) Kormeerka iyo hubinta dhaqan-gelinta jadwalka safarrada xubnaha golaha;
d) Kormeerida iyo xannaanada Hantida Golaha;
e) Kormeeridda xafladaha, dhowrista hab maamuuska, ilaalinta qaab fadhiga golaha; iyo martida.
f) Wixii kale oo howl ah ee Guddoonku u xilsaaro.

Qabyoqoraal

Qodobka 16aad
Xil Waayidda Guddoomiyaha Golaha iyo Labadiisa Ku-xigeen

1. Guddoomiyaha Golaha iyo labadiisa ku-xigeen waxay xilka ku waayi karaan arrimaha soo socda:

    a. Geeri
    b. Istiqaalo qoraal ah oo uu soo gudbiyay Golaha.
    c. Xil gudasho la'aan joogta ah:
    d. Dhimirkiisa oo wax u dhiman (Waali), taasoo loo baahan yahay inay soo caddeeyaan guddi takhaatiir ah oo la aqoonsan yahay laguna kalsoon yahay.
    e. Caafimaad darro joogta ah ama awood beelid uusan xilka la gudan Karin, taasoo loo baahan yahay inay soo caddeeyaan guddi takhaatiir ah oo la aqoonsan yahay, laguna kalsoon yahay.
    f. Mar walba oo ay muddadu ka dhammaato.
    g. Xukun Kama dambeys ah ay ku riday maxkamad awood u leh oo uu ku mutaysanaayo xabsi aan ka yarayn lix Bilood (6).

2. Mooshin xil ka qaadis ee ku saabsan Xubin kasta oo ka mid ah Guddoonka Golaha, kuna salaysan asbaabaha ku xusan faqradda 1aad, xarfaheeda (a,b,c,d,e,f,g,), waxaa keeni kara xildhibaano aan tiradoodu ka yarayn seddax meelood meel (1/3) tirada guud ee Golaha. Codka xil ka qaadista wuxuu ku ansaxayaa aqlabiyad seddax meelood laba meel (2/3) ee xubnaha guud ee Golaha.
3. Soo jeedin mooshin xil ka-qaadis ee ku aaddan guddoomiyaha/ku-xigeenadiisa waa inuu ahaadaa mid sababeysan oo ku saleysan Xeerka.
4. Mooshinka xil ka-qaadista waxaa laga doodayaa loona codeynayaa (10) cisho oo maalin shaqo ah gudahood, laga bilaabo taariikhda mooshinka la keeney Golaha.

Qabyoqoraal

5. Haddii Guddoomiyaha ama mid ka mid ah ku-xigeenadiisa ay soo wajahdo mooshin xilkaqaadis ah waxaa la marayaa talaabooyinkan soo socda:

    a. Guddoomiyaha ama ku-xigeenada laga keenay soo jeedinta (Motion) xilkaqaadida, waa in laga wareejiyo guddoominta fadhiyada, inta ay ka dhamaanayso arrinta la xiriirta soo jeedinta, codayntuna waa qarsoodi.
    b. Haddii Guddoomiyaha ama Guddoomiye Ku-Xigeen uu lumiyo xilka, si waafaqsan qodobka 13 ee xeerhoosaadka Golaha, Goluhu wuxuu Muddo shan iyo toban (15) maalmood gudohood ku dooranayaa Guddoomiye ama ku xigeen cusub.

6. Hadii Guddoomiye ku-xigeenadu isu sharaxaan xilka Guddoomiyaha, markey banaanaato, waa iney marka hore soo gudbiyaan is casilaad, Guddoomiyaha fadhiga, Goluhuna waa inuu ka oggolaado.

Qabyoqoraal

Cutubka 3aad:
Kalfadhiyada & Fadhiyada Golaha
Qodobka 17aad
Kalfadhiyada Iyo Fadhiyada Golaha Wakiilada

Si waafaqsan qodobka 41 aad ee dastuurka dowlad gobleedka koonfur galbeed, wuxuu goluhu yeelanayaa Kalfadhiyo iyo fadhiyo waxayna u dhacayaan sida soo socotaa:

1. Golaha Wakiilada wuxuu sanadkiiba yeelanayaa labo kala-fadhi oo caadi ah. Kalfadhi kasta ee Baarlmaanka wuxuu soconayaa afar bilood.
2. Kalfadhi kasta marka uu dhamaado wuxuu Goluhu qaadanayaa laba bilood oo fasax.
3. Haddii sababo Jira awgood, kalfadhiyada ay raaci waayaan qaabka kor ku xusan, markaas waxaa kalfadhiga laga dhigayaa taariikhda ugu horeysa ee suurta galka ah.
4. Wasiirada iyo wasiir ku xigeenada aan xubnaha ka ahayn golaha waxa ku waajib ah in ay ka qeyb galaan fadhiyada Golaha Wakiilada iyo Guddiyaadiisa gaarka haddii la

soo gaarsiiyo codsi qoraal ah oo lagaga codsado ka soo qayb galka, waxeyna xaq u leeyihiin in ay ka qeyb qaataan doodaha, haseyeeshee xaq uma laha codeyn.

5. Madaxweynaha wuxuu xaq u leeyahay in uu u soo wakiisho ku xigeenkiisa ama wasiir ka qeyb galka fadhiyada GolahaWakiilada.

Qodobka 18aad
Kalfadhiyada aan caadiga aheyn ee Golaha

Iyadoo la waafajinayo sida ku xusan qodobka 41 aad Dastuurka, Kalfahdiyada aan caadiga aheyn ee Golaha waxaa isugu yeeri kara Guddoomiyaha Golaha ka dib:

a) Marka uu Madaxweynaha ka soo dalbado isagoo tixgelinaaya codsi uga yimid Golaha Wasiirrada isla markaasna uu Guddoonku ku soo lifaaqaa codsigii Golaha wasiirrada iyo Madaxwaynaha, isla markaana loo qaybiyo Golaha
b) Marka uu dalbado Guddoomiyaha Golaha wakiilada
c) Seddax meelood meel (1/3) tiradda xubnaha Golaha Wakiilada oo qoraal ahaan ku codsada.

Qodobka 19aad
Ajendaha

1. Guddiga Joogtada Arrimaha Golaha wuxuu diyaarin doonaa ajendaha fadhiyada soo socda ee Golaha. Ajendaha waxaa loo qeybinayaa xildhibaanada Golaha ugu yaraan 48 saacadood ka hor fadhiga loo dhan yahay.
2. Ajendaha waxaa loo tixgalinayaa in la ansaxiyay, haddii aysan ugu yaraan 25 xildhibaan ay bilowga fadhiga u gudbinin Guddoomiyaha Golaha mooshin qoraal ah oo wax lagaga bedelayo ajendaha iyagoo soo jeedinayo arrin deg-deg ah. Mooshinkana waa in ay ku saxiixan yihiin xubnaha taageeraya.

Qabyoqoraal

3. Ajendaha hadii ay codsadaan 25 xildhibaan in wax cusub lagu daro ama wax laga beddelo waxaa guddoonka laga doonayaa in uu ku soo daro ajendaha isla fadhigaas hadii ay u codeeyaan (50% + 1) ee tirada fadhida.

Qodobka 20aad
Sida ay Isugu Xigaan Hawlaha Golaha

Marka uu qabanayo howshiisa, Goluhu wuxuu raacayaa nidaamkan hoos ku qoran:

a. Guddoomiyaha ayaa shirka furaaya sheegayana tirada joogta
b. Akhrinta aayadaha Quraanka kariimka
c. Ansixinta ajendaha maalintaas
d. Dhaarinta xubnaha cusub haddii ay jiraan
e. Waqtiga Su'aalaha weydiinta (Question time)
f. Su'aal wadareed (interpellation debate)
g. Soo jeedinta Guddoomiyaha
h. Hindisa Xeerka marayo akhrinta koowaad.
i. Hindisa Xeerka marayo akhrinta labaad.
j. Warbixinta guddiyada
k. Hindisa Xeerka marayo akhrinta sadexaad.
l. Mooshinada la keenay.

Qodobka 21aad
Nidaamka Fadhiga Golaha

1. Guddoomiyaha Golaha ayaa ilaalinaya nidaamka Golaha. Guddoomiyaha Golaha wuxuu fari karaa inuu nidaamka ilaaliyo xubin kasta oo Golaha ama Xukuumadda ka tirsan haddii:-

    a) Xubin hadleysa ay ka baxdo arrintii laga doodayay.
    b) Xubin ay ku kacdo fal carqaladeynayo nidaamka shaqada Golaha

c) Xubin ku kacdo anshax xumo ama dhaqan aan habooneyn

d) Xubin isticmaasha luqad hadal ahaan iyo qoraalba aan ku habooneyn Golaha wakiilada Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed.

e) Xubin hurisa colaad, isticmaasha luqad ay ku dheehan tahay anshax-xumo, gaf, sharaf-dil, hanjabaad iwm.

f) Xubin garab marta ama ixtiraami waayo awooda xilgudashada Guddoomiyaha Golaha

g) Xubin si ula kac ah ku gardarroota ama hor istaagto Habdhowraha oo fulinayo amarka Guddoomiyaha Golaha.

2. Xubin ama wasiir waa inay u hogaansanaato amarka uu bixiyo Guddoomiyaha Golaha ee ku saabsan hab dhaqanka loogu baaqay xubintaas ama wasiirkaas inay dhowrto, kaasoo ay ka mid yihiin tallaabooyinka soo socda:

   a) Ka noqoshada isticmaalka luuqad aan Golaha ku habooneyn
   b) In uu islamarakaas soo afjaro hadalka
   c) inuu raalli geliyo guddoonka golaha wakiilada
   d) fadhiyada Golaha iyo kulammada guddiga oo laga saaro inta maalintaas ka harsan
   e) In la demiyo telefoonada gacanta waqtiga uu socdo fadhiga Golaha

3. Haddii Goluhu dhexdiisa ka dhasho nidaam darro aad u baaxad weyn, Guddoomiyahu Golaha wuxuu islamarkaaba dib u dhigi karaa fadhiga maalinta xigta

Qodobka 22aad
Guntanka (Quorum)

1. Aqlabiyada tirada guud ee xubnaha Golaha ayaa noqonaysa guntanka (Quorum)

Qabyoqoraal

2. Go'aannada kasoo baxa shirarka Golaha waa sax/Xeer haddii guntan uu jiray xilligii codka la qaadayay. Guddomiyaha ayaa xaqiijinayo guntanka (Quorum) inta aan codka la qaaadin, isaga ayaana go'aan ka gaaraya goor walba ee la hubinayo guntanka.
3. Ka hor intuusan Golaha codeyn, xubin kasta oo Golaha ka tirsan waxay codsan kartaa in la hubiyo guntanka taasoo guddoonka ku khasbeysa inuu hubiyo guntanka.
4. Codbixin kasta oo u baahan tiro cayiman, oo aan ka aheyn kuwa u baahan cod hal dheeri ah ee xubnaha jooga, inta aysan cod bixinta dhicin, Gudoomiyaha waa in uu hubiyaa in ay fadhiyaan tirada loo baahanyahay ee ay ku ansaxeyso cod bixintaas.
5. Haddi ansixinta mooshin ama qodob ajendaha uu u baahan yahay tiro sadex meelood labo meel, ugu yaraan sadex meelood labo ee xubnaha Golaha wakiilada waa in a y xaadir yihiin codka ka hor.

Qodobka 23aad
Noocyada Codeynta

1. Cod-bixinta waxay u dhaceysaa siyaabaha soo socda:

   a) Gacan taag
   b) Cod qarsoodi ah
   c) Cod-bixin qoraal ah (Magac u yeerid)

2. Cod-bixinta qarsoodiga waxaa loo sameynayaa sida soo socota:

   a) Guddoomiyaha Golaha waa inuu diyaariyaa sanduuqa cod-bixinta
   b) Guddomiyaha Golaha waa in uu sharaxaa habraaca codeeynta
   c) Guddoomiyaha Golaha waa inuu amraa yeerista magacyada xubnaha iyo u qeybinta xubnaha xaashida lagu codeeyo.

Qabyoqoraal

d) Guddoomiyaha waa inuu xaqiijiyaa xubnaha codeeyey, kuwa ka aamusey iyo kuwa xumaaday, kadibna wuxuu ku dhawaaqaa natiijada codbixinta.

3. Cod-bixin qoraal ah (magac u yeerid) waxaa la qabanayaa markuu guddoomiyaha golaha ama ugu yaraan 20 xubnood sidaas codsadaan, golahuna go,aankaa qaato. Marka la qaadayo cod-bixin qoraal ah (magac u yeerid), xubin kasta oo codeysa magaceeda hortiisa ayaa lagu qorayaa codkeeda (haa/maya) ama maqnaanshaheeda waana in lagu hor qoraa magaciisa/magaceeda oo buuxa.
4. Xeer ahaan, haddii codeynta mooshin la hor keenay Golaha ay barbar dhac noqoto, mooshinkaas ma meel marayo. Haddii cod-bixinta ay gacan taag tahay, Guddoomiyaha ayaa codeynayo si uu u kala saaro labada dhinac markay is bar bar dhac noqdaan
5. Marka laga reebo cod-bixinnada qarsoodiga ah iyo cod bixin magac u yeerid ah oo Goluhu oggolaaday sida ku qeexan Xeer Hoosaadkan , dhammaan codbixinnada kale ee caadiga ah waa gacan taag, lana tiriyaa safba mar
6. Xubnaha jooga fadhiga balse aan ka qeyb qaadan cod-bixinta waxaa loo xisaabinayaa sida codadka xubnaha aamusay oo kale.
7. Inta looga dhawaaqayo natiijada cod-bixinta, xubin golaha ka tirsan looma oggola In ay hadal u jeediso Golaha
8. Haddii la ogaado in ay jiraan khalad ku yimid cod-bixinta qarsoodiga ah ama codadka la riday ay ka badan yihiin tirada xubnaha jooga, Guddoomiyaha wuxuu burinayaa natiijada cod-bixinta wuxuuna isla markiiba qabanayaa cod-bixin kaloo cusub. Natiijada cod-bixin kasta waxaa ku dhawaaqaya guddoomiyaha Golaha isago sheegaya tirada codadka oggolaaday ama diiday iyo codadka hallaabay.

Qodobka 24aad
Habka doodda iyo Anshaxa ee Xubnaha

Qabyoqoraal

1. Xildhibaan walba wuxuu xaq u leeyahay inuu si xor ah u cabbiro lana xurmeeyo ra'yigiisa marka Golaha laga dhex doodayo.
2. Iyadoo la fulinaayo faqradda kor ku xusan, xubnaha Golaha waa in ay si hagaagsan ugu dhaqmaan qodobada so socda:-

    a) Xubin kasta waxaa laga doonayaa in ay fekerkeeda u cabirto si kooban oo cad iyadoon ka baxayn qodobka laga hadlayo, laguna celcelin ereyo isku mid ah, ilaalinaysana waqtiga loo cayimay.
    b) Xubin walba Waxaa waajib ku ah in ay run ka sheegto qodobka ay ka hadlayso.
    c) Waxaa waajib ku ah xubin kasta in uusan hadalkeedu xiisad kicineyn, khalkhalna gelineyn dowlad goboleedka iyo shacabkaba.
    d) Xubin kasta waa in ay ilaalisaa sharafta iyo xasaanada golaha, xubnaha iyo ha'adaha kale.
    e) Soo jeedinta xubin walba waa in ay ku salaysan tahay mabaadiida iyo fikirada uu tageeraayo ama kaga hor imaanaayo, iyadoo la dhawraayo xubnaha kale.
    f) Xubinta cabiraysa fekerkeeda laguma samayn karo dhexgal, gunuunuc,qaylo, sacabin, foori iyo wixii kale ee dhaqan xumo ah.
    g) Xubina ma hor keeni karto Golaha ra'yi aan waafaqsanayn ajendada xiliga fadhiga horyaal, hadaanu ogolaan Guddoomiyuhu.
    h) Xubina kama bixi karto fadhiga, ka dib markii ay jeediso fikirkeeda.
    i) Xubina kuma qaybin karto dukumenti aanu fasaxin guddoomiyuhu.
    j) Waxaa ka reeban xubnaha in ay qalalaaso ka sameeyaan Baarlamaanka iyo agagaarkiisa.
    k) Waxaa reeban in xubnuhu u tanaagoodaan ama u il jebiyaan martida golaha fadhida.
    l) Waxaa reeban in laga baxo fadhiga marka Guddomiyuhu hadlayo ama ay socoto cod bixin.

Qabyoqoraal

m) Waxaa reeban in lala yimaado, calaamado, qoraalo, halkudhigyo (slogans) iyo dhawaaq muujinaya is hortaag howlaha golaha.

n) Xiliga uu hoggaaminayo guddomiyuhu shirka looma tegi karo waxna looma sheegi karo, xoghaynta ayaa wixii qoraal ah loo marinayaa.

2. Xubintii rabta in ay hadal jeediso waxay raacaysaa talaabooyinkan:

a) xubin walba waxay ku bilaabaysaa hadalkeeda" Mahadsanid Guddoomiye"
b) Waxay isticmaalaysaa "Xildhibaan" marka ay tilmaamayso xubin kale, ama "Mudane/Marwo" marka ay sheegayso qof kale oo madaxda ka mid ah.
c) Xubintii rabta in ay hadasho waxay taageysaa gacanta iyadoo aan qaylin, kicin ama ficil kale sameyn.
d) Xubina ma hadli karto, calaamadna kuma muujin karto Ra'yigeeda hadduusan Guddoomiyuhu u oggolaan.
e) Xubintii hadasha ayadoon guddomiyuhu u ogolaan wuu ka joojinayaa hadalka,wuxuuna hadalka siinayaa ciddii ku xigtay.

Qodobka 25aad
Hadal jeedin

Waxaa hadal jeedin leh:

a) Xubin kasta oo ka tirsan Golaha wakiilada oo is diwaan galisay, Guddoomiyuhuna fasaxay.
b) Xubinta codsanaysa in la siiyo hadalka waa in uu wargaliyaa xoghayaha. Guddoomiyaha golaha ayaa siinayo xubnaha hadalka sida ay isugu xigaan.
c) Xubin ka tirsan golaha kama hadli karto arrin ku saabsan hal mowduuc in ka badan hal mar, haddii arrintaas aysan aheyn mid shakhsi ah oo isaga saameyneysa, ama la xiriirta xeer hoosaadka ama caddeyn ku saabsan arrin aan hore looga hadlin lana xiriirta mowduucaasi.

d) Xubin in ka badan labo jeer digniin ka hela sabab la xiriirta ka bixida mowduuca laga doodayo ama aanan hadalkiisa ku dhameysan muddada la siiyey , Gudoomiyuhu waxuu ka joojinayaa hadalka.
e) Haddii si kale uusan u go'aansan Goluhu, hadalka xubinta Golaha kama badnaan karo toban (10) daqiiqo.
f) Ka hadalka arrimaha ajendaha kama badnaanayo shan (5) daqiiqo.
g) Guddoomiyaha Golaha ayaa u oggolaan kara xubin inay hadasho waqti ka badan muddada la qeexay haddii uu u arko macquul.

Qodobka 26aad
Xaadiridda Fadhiyada Golaha

1. Xildhibaan kasta waxaa waajib ku ah inuu soo xaadiro fadhiyada Golaha.
2. In diwaangelinta Xildhibaannada la bilaabo 09:00 Am
3. In Guddoonka Baarlamaanka uu soo fadhiisto halkii loogu talagalay 10:00 Am Shirkuna uu furmo
4. Haddii aan la helin Guntanka(Quorum), in Guddoonka Baarlamaanka uu dib u dhigo furitaanka fadhiga muddo hal saac ah
5. Guntanka haddii uu buuxsami waayo saacaddaas kadib gudoonku fadhiga wuu xirayaa
6. Haddii la gaaro 11:00Am waxaa la joojinayaa diiwaangelinta Xildhibaannada waxaana buugga (liiska) loo gudbinayaa Xafiiska Golaha Wakiilada.
7. Mudanayaasha ka soo dabamara 11:00Am, waxaa lagu qori doonaa liis gaar ah.
8. Soo daahidda shan(5) maalmood waxay la mid tahay maqnaansho hal maalin , waxaana la xisaabinayaa dhamaadka kalfadhi kasta
9. Xilliga shaqada golaha waa inta u dhaxaysa 09:00Am ilaa 01:00 Pm
10. Haddii xilliga shaqada ay dhammaato balse ay yaallaan ajendooyin muhiim ah una baahan in laga doodo, Guddoonku wuxuu Golaha u soo jeedin karaa in dooda la sii wado.

Qabyoqoraal

11. Tirada ugu badan ee mar kaliya fasax ku maqnaan karta waa in aysan ka badan 50 Xildhibaan.
12. In fasaxa Guddoonka uu bixinayo uusan ka badnaanin 30 cisho(teel-teel ama xiriir ah) halkii kalfadhi
13. Xildhibaankii fasax la'aan ama cudur-daar la'aan ka maqnaado fadhiyada (3) maalmood shaqo oo isku xiga, wuxuu muteysanayaa digniin qoraal ah, hadduu misna cudurdaar la'aan maqnaado muddo gaaraysa todobo (7) Cisho oo xiriir ah ama teel-teel ah soddon Cisho gudahood, waxaa lagu ganaaxayaa ganaax lacageed.
14. Wixii maqnaasho ah ee ka badan muddada la soo sheegay waxaa loo gudbinayaa warbixinteeda Guddoonka Golaha si loo hordhigo Guddiga Hubinta iyo Anshaxmarinta.
15. Haddii Xildhibaanku soo xaadiro billowga fadhiga, kadibna iska baxo fasax la'aan iyadoo fadhigii weli socdo, wuxuu la mid yahay lana xukun yahay Xildhibaan ka maqan fadhiga.

Qodobka 27aad
Ka Doodista Hindise Xeer ama Mooshinka

Ka doodista hindise Xeer ama mooshinka waa in ay u kala horeysaa sida soo socda:

a) Cidda keentay hindise Xeerka ama mooshinka
b) Guddoomiyaha guddiga ay khuseyso Hindise Xeerka.
c) Guddoomiyeyaasha Guddiyadda joogtada ah
d) Haddii aaney xukuumadu keenin hindise Xeerka Golahu wuxuu Xukuumadda weydiin karaa aragtideeda/fikirkeeda
e) Xubnaha kale ee Golaha waxay u hadlayaan sida uu u kala siiyo hadalka Guddoomiyuhu.

Qabyoqoraal

f) Kadib markay dooddu dhamaato, cidda keentay hindisaha Xeerka ama mooshin waxay xaq u leedahay in ay jawaab bixiso.
g) Guddoomiyaha golaha ayaa soo xiraya doodda isagoo dalbanaya codeynta xubnaha golaha ee ku aaddan hindiso Xeerka ama mooshinka.

Qodobka 28aad
Dhexgal toosineed (Point of Order)

1. Xubin kasta waxay codsan kartaa dhexgal toosineed (Point Of Order) iyadoo ay xubno kale hadalkooda wataan.
2. Guddomiyaha wuxuu siin karaa fursad xubinta ka codsata dhexgal toosineed (point of order) haddii uu u arko sax
3. Marka la aqbalo codsiga dhexgalka toosinteed (point of order), xubinta waxay si toos uga hadlaysaa qodobka uu u istaagay/istaagtay isagoo/iyadoo soo koobaya/koobaysa, kamana hadli karo arrin ka baxsan qodobka uu u istaagay.

Qodobka 29aad
Xaqa ay xubinta u leedahay Jawaab celin

1. Xildhibaan ama wasiir kasta wuxuu xaq u leeyahay inuu jawaab deg-deg ka bixiyo dood/hadal lagu xusay magaciisa marka guddoomiyaha u oggolaado.
2. Xaqa jawaab celinta ee ku xusan kor (1) waxaa lagu xadidayaa labo(2) daqiiqo,
3. Haddii xildhibaan ama wasiir isticmaalo xaqa jawaab celinta sida ku xusan (1), waxaa loo oggol yahay xubintii jawaab celintii laga qaatay is-difaacid ku kooban hal daqiiqo.

Qodobka 30aad
Hadal-jeedinta wasiirada

Fadhi kasta oo Golaha u dhanyahay, codsi uu oggolaaday Guddoomiyaha Golaha ka dib, wasiir kasta wuxuu ka hadli karaa arrin kasta ee hoos imaaneysa xeen-daabka

Qabyoqoraal

waajibaadkiisa. Kadib markuu hadalka jeediyo, Guddoomiyaha Golaha wuxuu ogolaanayaa wixii fikir ku biirin ah ama su'aal ah ee Golaha uu qabo ama xubin ka mid ah Golaha. Wasiirka hadalka jeediyay wuxuu xaq u leeyahay inuu jawaab kooban ka yiraahdo wixii fikir ku biirin ah ama su'aal ee loo soo jeediyay.

Qodobka 31aad
Amniga Golaha Wakiiladda

1. Waa waajibaadka Guddoomiyaha inuu hubiyo amniga Golaha wakiilada. Guddoomiyaha wuxuu amri karaa in la qaado tallaabooyinka loo baahan yahay ee lagu xallinayo xaalad iyadoo la isticmaalayo ciidanka amniga.
2. Waxaa ka reebban qof-kasta inuu dhismaha Golaha la galo hub.
3. Haddii xubin golaha ka tirsan uu diido inuu hubka ku wareejiyo ciidamada amniga, waxaa laga qaadayaa talaabo Xeerka waafaqsan.
4. Ciidanka amniga ma gali karaan xarunta Golaha hadduusan Guddoomiyaha ka codsan In ay soo faragaliyaan
5. Cid ka baxsan xubnaha Golaha Wakiiladda iyo hawl-wadeenaannda golaha ma soo geli karto madasha shirka iyo xafiisyada Golaha haddaan loo ogolaanin.
6. Xubnaha iyo goobjoogayaashu waa iney damiyaan moobilada (telefoonada gacanta) iyo qalab kasta oo carqaladeyn kara is maqalka fadhiga Golaha, mana bannaana in lagu cabbo sigaar, laguna cuno qaad ama cunto.
7. Xubin kasta ee Golaha oo ku kacda gacan ka hadal, sawaxan ama aflagaadeeya Madaxweynaha, Guddoonka baarlaamaanka, Golayaasha Dawladda ama shacabka, Guddoomiyaha Goluhu wuxuu u gudbinayaa Guddiga anshaxa & Arrimaha Golaha si ay Go'aan uga gaaraan falka ay ku kacday xubintaas.

Qodobka 32aad
Keydinta & xafidaada (records) Kalfadhiyada Golaha

Qabyoqoraal

1. Hadal qoraalka (minutes) ayaa noqonaya keydinta rasmiga ah (official record) ee waxa uu qabtay Golaha waxaana diyaarinayo Xoghayaha Golaha.
2. Hadal qoraalada fadhiga Golaha waxaa saxiixaya Xoghayaha Golaha Wakiiladda ee shaqada leh si u uu xaqiijiyo hadal qoraalka in uu saxan yahay.
3. Hadal qoraalada Golaha waxaa lagu xusayaa:

    a) Lambarka fadhiga
    b) Waqtiga iyo goobta fadhiga lagu dhigay
    c) Cidda Guddoominaysay fadhiga
    d) Xubnaha kasoo qeyb galay, haddii ay joogeen ilaa gabagabada fadhiga ama ay ka joogeen qeyb kaliya.
    e) Xubnaha maqan ee fasax qaatay
    f) Xubnaha maqan ee aanan fasax qaadan
    g) Ajendaha maalintasi
    h) Soo koobidda arimaha laga hadlay iyo go'aamada la qaatay fadhiyada.
    i) Waqtiga la xiray fadhiga.
    j) Go'aamada Guddomiyaha ee la xiriira habraaca ogolaashaha soo jeedimada inta uu fadhigu socday

4. Hadal qoraalka waa in lagu ansixinayo fadhiga xiga ee Golaha. Haddii la waayo xubin ka soo horjeeda, hadal qoraalka waxaa loo qaadanayaa in si wada jir ah loo ansixiyey.
5. Nuqulka rasmiga ah (original copy) ee hadal qoraalka waxaa keydinayo Xoghayaha Guud ee Golaha.
6. Hadal qoraalka waxaa loola jeedaa keyd qoraal oo koobaya waxa laga hadlay.
7. Duubista codka ama muuqaalka waxaa loola jeedaa dhamaan duubista waxa laga yiraahda fadhiyada buuxa iyo kuwa guddiyada

Qabyoqoraal

8. Gabagabada fadhi kasta, hadal qoraalada iyo dokumiindiyada kale (other records) waxaa lagu keydinayaa keydka golaha

Qodobka 33aad
Lebiska iyo haybadda Xildhibaanka

Waxaa ka reebban Xildhibaanka in uu Golaha ku yimaado muuqaal aan ku habboonayn haybadiisa oo aan waafaqsanayn shareecada islaamka.

Qodobka 34aad
Hab Dhaqanka Xubnaha Golaha Wakiillada

Xubin kasta:

1. Waa in ay si daacad ah ugu adeegto, tusaale wanaagsanna u noqoto dadka reer Koonfur Galbeed
2. Waa in ay ilaaliso, xaqiijisana ku dhaqanka Shareecada Islaamka, Dastuurka iyo Qawaaniinta kale ee dalka u yaala.
3. Hawl gudashadeeda waa inay ku salaysan tahay ilaalinta iyo ixtiraamka danaha dadweynaha iyo mida qaran.
4. Waa in ay ku shaqeyso xilkasnimo, hufnaan iyo isla xisaabtan.

Qodobka 35aad
Adeegsiga awoodda

1. Waxaa reebban in xubintu u adeegsato mas'uuliyadeeda wuxuusan Xeerkagu u jidayn.
2. Waxaa reebban in xubintu u isticmaasho awoodeeda iyo waajibaadkeeda dano gaar ah.

Qodobka 36aad
Xil-Gudasho

Qabyoqoraal

Waajibaadka dastuuriga ah ka sakow, xubin kasta oo hawl loo asteeyo ama loo igmado waa in ay u fulisaa si rabitaan ku jiro, iyadoo adeegsanaysa aqoonteeda iyo waayo-aragnimadeeda

Qodobka 37aad
Ilaalinta heybadda iyo sharafta Golaha

Xubin kasta:

1. Waa in ay goob kasta oo ay joogto ilaalisaa sharafta iyo heybadda Golaha.
2. Waa inuu ka dhawrsanaadaa falalka aan wanaagsanayn.
3. Waa inuusan caayin, ku gabood falin ama bahdilin qof dhex jooga xarunta Golaha ama uusan carqaladaynin hawlaha Golaha.

Qodobka 38aad
Ilaalinta Xogaha Sirta Ah

Iyadoo la raacayo mabda'a isla-xisaabtanka marka la gudanayo waajibaadka, xubin kasta waa inay sirta Golaha u ilaalisaa si waafaqsan arrimahan soo socda:

1. Xubin kasta waa in ay xafidaa sirta iyo arrimaha kala ee lasoo gudboonaada hawlahooda, sababtoo ah waxay wax u dhimmi karaan dawladda ama danaha dadweynaha xag nabadgelyo ama amni.
2. Xubinina waa inaysan dibeda u soo bandhigin arrimaha lagaga hadlay kulamada albaabadu u xiran yihiin ka hor inta aan dadweynaha loogu gudbin hab-raaca Xeerka ah
3. Xubin kasta oo Guddiga ka tirsan waa in ay xafidaa sirta Guddiga inta aysan warbixintooda u soo gudbin Golaha.

Qabyoqoraal

Qodobka 39aad
Ka fogaanshaha abuuridda colaad dadweyne

1 Xubin kasta waa in ay ka fogaato ku dhaqaaqidda falal sababi kara colaad dadweyne, kacdoon, mu'aamarad, rabshado kuwaasoo dhamaantood ah faldambiyeedyo.

2 Waa inaysan xubintu ku talaabsan taageeridda garab iyadoo garab kale dhaleecaynayso ama aysan talo ku soo jeedin arrin colaad ka dhex abuuri karta dadweynaha,

Qodobka 40aad
Daahfurnaanta Fadhiyada Golaha

Fadhiyada Golaha qaarkood waxay u furan yihiin oo loo oggol yahay dhageysteyaal sida: dadweynaha, saxaafadda ama Marti kale. Fadhiyadaas Golaha waa laga baahin karaa warbaahinta iyadoo la tixgalinayo go'aanka Guddoonka baarlamaanka.

Qodobka 41aad
Dadka aan xubnaha ka ahayn golaha ee loo oggolaadey dhageysiga fadhiga

1. Dadka loo ogolaadey iney dhegeystaan madasha shirka waxey fadhiisanayaan meesha loo cayimey iyaga oo aamusan, looma oggola iney muujiyaan astaamo ogolaansho ama diidmo midna
2. Shaqaalaha Goluhu iyagoo fulinaya amarka gudoomiyaha waxey si deg'deg ah uga saarayaan madasha shirka ciddii khilaafta nidaamka shirka.
3. Dhegeystihii geysta aflagaado wax u dhimeysa sharafta Golaha Wakiilada ama xubin ka mid ah mudanayaasha, waxaa laga saarayaa fadhiga, waxaana lagu wareejinayaa Ciidamada Booliska si talaabo ku habboon looga qaado.
4. Guddiga Arrimaha Golaha wuxuu soo saari karaa xeer ku aaddan habdhaqanka dadweynaha, wakiilada ka socda saxaafada iyo ciddii kale oo dhageysanaysa fadhiga Golaha.
5. Guddoomiyaha Golaha wuxuu ku amrayaa cidii u hoggaansami waydo xeerarkani in ay ka baxdo dhismaha Golaha. Hey'ada amniga ee Golaha Wakiiladda waa in ay

Qabyoqoraal

isla markiiba fuliyaan amar kasta ee kasoo baxa guddoomiyaha golaha ee arrintan ku saabsan.

Qodobka 42aad
Anshaxmarinta Mudanayaasha

1. Mudane kasta wuxuu waajibkiisa u gudanayaa si waafaqsan Shareecada Islaamka, Dastuurka, Xeer-hoosaadka Golaha Wakiilada, amarada Xeerka ah ee la faray xubin kasta marka Goluhu doodayo ama go'aano gaarayo.
2. Mudanaha ku kaca xad-gudub, iyadoo la eegayo xad-gudubkaas inta uu la'eg yahay waxaa la marinayaa talaabooyinka anshax marineed ee ku habboon.
3. Haddii Xubini u hogaansamiweydo hagidda Guddoomiyaha Golaha, haddana ku sii socoto falkii hore looga digay, wuxuu la kulmaa in:
   b) Hadalka waa laga joojin karaa mudanihii ka weecda arrinta doodu ka furnayd welina ku sii adkaysta, isagoo la xusuusinayo inuu mawduucii ku laabto iyo
   c) Isagoo mudanaha la magacaabo

Qodobka 43aad
Ka joojinta Fadhiyadda

1. Guddoomiyaha ayaa mudanaha magacaabi kara, madasha hadalkana ka joojin kara ama fadhiga Golaha ka saari kara, marka uu ku kaco xarfaha B iyo T ee ku xusan qodobka 29-aad.
2. Guddoomiyaha wuxuu mudanaha ka joojin karaa fadhiyada Golaha laba cisho.
3. Haddii mudanuhu uu diido in uu u hogaansamo joojinta, wuxuu Guddoomiyuhu u qoraya mudanaha warqad digniin ah.
4. Wuxuu kaloo guddoomiyuhu ku wargelinayaa arrintani Guddiga Anshaxa ee Golaha si ay u meel mariyaan waxa uu Xeerkugu ka qabo.
5. Guddiga anshaxa waxay ka baaran degeyaan, iyagoo tixgelinaya Xeerka hadduu mudanuhu luminayo xubinimadiisa sida uu qabo Xeer-hoosaadku.

6. Waa mas'uuliyada Guddoomiyaha ka dib markii la dhageysto aragtida iyo ra'yigiisa, isagoo tixgeliyey qoraalka ay soo gudbiyeen guddiga anshaxa inuu mudanihii eedeysnaa ama hore looga joojiyey inuu mar labaad ku soo noqdo madasha.

Qodobka 44aad
Digniin afeed

Guddoomiyuhu wuxuu digniin afeed siin karaa:-

1. Mudane kasta oo caadaysta inuu ka hadlo mawduuc aan dooda ku jirin, ama u dhaqma si aan habboonayn ama muran joogta ah sameeya.
2. Mudanihi carqaladeeya habsami u socodka hawlaha Golaha iyo guddiyadiisa.
3. Mudanihii dhawriwaaya saacadaha shaqada ee golaha iyo guddiyadiisa.
4. Sheekaysi iyo dhaqdhaqaaq sabab la'aaneed la yimaada ama abuura si ku talo gal ah muran aan loo baahnayn.
5. Isku daya ama ku dhaqaaqa falal aan waafaqsanayn nidaamka taasoo wax u dhimaysa haybadda Golaha.

Qodobka 45aad
Digniin Qoraaleed

Guddoomiyuhu wuxuu digniin qoraaleed siin karaa:-

1. Mudanihii digniin afeed horay u qabay, haddana weli ku sii socda isla falkii horay looga digay.
2. U hogaansami-waaya hagidda Guddoomiyaha Golaha.
3. Bareer ula soo gala hub iyo walxo kale oo amni darro keeni kara .
4. Af-lagaado bareer ah u geysta Guddoomiyaha ama shir gudoonka ama mudanayaasha Golaha.

Qodobka 46aad
Ka joojinta Dooda

Qabyoqoraal

Waxaa hadalka laga joojin karaa mudanihii ka weecda arrinta doodu ka furan tahay, isagoo la xusuusiyey inuu mawduuca ku laabto.

Qodobka 47aad
Ka saarista madasha

Madasha shirka waxaa laga saari karaa mudanihii ku hadla ereyo gef ah ama ku kaca fal uu ku carqaldaynayo habsami u socodka dooda kuna kaca falal kuwii hore ka daran, waxa shirka laga saaraya fadhiga maalintaas.

Qodobka 48aad
Ka joojinta fadhiyada

Mudanaha waxaa laga joojin kara fadhiyada Golaha ama guddiyada (3 ilaa 15 cisho) ka dib markii hore digniin afeed iyo mid qoraal ah loo siiyey, doodii laga joojiyey fadhiyadiina hore looga saaray, laakiin ka baaqsada inuu ganaax bixiyo ama u hogaansamo go'aankii guddiga anshaxa, waxaa mudanaha laga joojinayaa in uu ka qayb galo shirarka kalfadhiyada iyo hawlaha kale Goluhu ku talaabsanayo sida mooshinnada, muddada kalfadhiyada laga saaray, mudanuhu ma helayo wax gunno maalmeed ah.

Qodobka 49aad
ka doodidda iyo go'aan ka gaarista xubinnimada mudanaha

Mudanihii ku guuldaraysta u hogaansaanta talaabada anshax marineed ee goluhu ka gaaray oo misna iska sii wata in uu carqaladeeyo golaha, goluhu wuxuu xaq u leeyahay inuu ka doodo, kana qaado talaabadda ku habboon mudanahaas xubinnimadiisa.

Qodobka 50aad
Xushmadda Istaagga Golaha Wakiiladda

Xildhibaannada Golaha Wakiiladda Koonfur Galbeed waxay u istaagayaan, markuu golaha soo galo:

Qabyoqoraal

a) Madaxweyaha KG, Madaxweynaha DFS, Madaxweynayaasha, Boqorada iyo Ra'isul-wasaarayaasha dalalka kale ee Caalamka.
b) Guddoomiyaha Golaha ama sii-hayaha Xilka Guddoomiyaha Golaha Wakiiladda KG.
c) Guddoomiye Baarlamaan ee dawlad goboleedyada Soomaaliya iyo dalalka kale ee Caalamka

Cutubka 4aad:
Habraaca Xeerarka
Qodobka 51aad:
Curinta Hindise Xeerka.

Waxaa hindise Xeer soo bandhigi kara:

1. Golaha Wasiirada; ama
2. Ugu yaraan toban (10)-Xildhibaan oo ka tirsan Golaha, marka laga reebo Hindise-Xeer la xiriira misaaniyad sanadeedka, taasoo ka imaneneysa Golaha Wasiirada.

Qodobka 52aad:
Hor-tabinta Soo Bandhigidda Hindise Xeer

1. Xukuumadda waxay codsan kartaa in loo soo hormariyo shuruucda ay mudnaanta siinayso ama shuruuc qabyo ah oo loo baahan yahay ama dhameystirka Hindise Xeer qabyo ah, doodiisuna socoto.
2. Xukuumaddu waxay Hindise Xeer u soo bandhigi kartaa Golaha labada bilood ee ugu horreeya Kal-fadhi kasta.

Qodobka 53aad:
Soo Bandhiggida iyo Akhrinta Hindise Xeer qabyo ah

1. Hindise Xeer walba (Xeer qabya ah) wuxuu la xiriira soo jeedin codsi ogolaansho oo qaab soo jeedin ah (motion for leave) halkaas oo ay ku caddahay tilmaanta Hindise Xeerka.

Qabyoqoraal

2. Hindise Xeer waliba waa in xubnaha loo qaybiyo 48-saac ka hor inta uusan Marin akhrinta kobaad.
3. Soo jeedin (Motion) soo bandhigaysa hindise Xeer cusub waxay ka gudbeysaa akhrinta koowaad haddiii aan laga keenin wax dood ah, wax-ka-bedelid ama su'aal.
4. Hindise Xeer kasta (Xeer qabya) ee la keeno Golaha waa in ay ku lifaaqan yihiin arrimaha soo socda.

   a) Faahfaahin ku saabsan arrimaha Xeerkugu xallinayo, ujeedooyinka iyo saameynta Xeerkugu xambaarsan yahay iyo in uu waafaqsan yahay Dastuurka.
   b) Caddeyn ku saabsan saameynta dhaqaale ee Xeerkugu leeyahay sanadka kowaad iyo mustaqabalka.

Qodobka 54aad:
Akhrinta Hindise Xeer

1. Hindise Xeer walba waa in laga hor-akhriyaa Golaha sadex jeer oo kala duwan, sadax maalmood oo kala duwan, ka hor intuusan ansax noqon.
2. Akhrinta koobaad waxaa akhrinaya cidii keentay Hindise Xeerka, akhrinta labaad (oo ah Xiliga soo jeedinta warbixinta Gudiga iyo dooda Golaha) iyo sedaxaad (oo ah akhrinta nuqulka Hindise Xeeryeeedka oo dhamaystiran oo ay ku jirto talo soo jeedintii xubnaha Golaha) waxaa akhrinya Gudiga ay Howshiisu la xiriirto Hindise Xeerkaas.
3. Hindise Xeerku marka uu ka gudbo Akhrinta koobaad, waa in loo gudbiyaa Gudiga ay hawlihiisu la xariiraan, ka hor inta aan soo jeedin (motion) wax-ka-bedelid aan lagu sameyn.

4. Akhrinta Koobaad ee Hindise Xeerka laga hor-akhrinayo Golaha, doodda waa in ay ku koobnaato mabaadi'da guud iyo ujeedada Hindise Xeerka. Dhinaca soo jeeediyay hindise Xeer, waxaa loo ogolaanayaa in uu bixiyo faahfaahin dheeraad ah oo qeexeysa qodobada Hindise Xeerkaas. Wax ka-badal lama sameynayo akhrinta kowaad.

Qodobka 55aad:
U-gudbinta Hindise Xeerka Gudiga U-Xil-Saaraan

1. Hindise Xeerku Markuu ka soo gudbo akhrinta koowaad, waa in si dhaqsa ah loogu gudbiyaa Gudiga u-xilsaaran, si uu uga doodo ugana talo bixiyo, isagoo la kaashanaya cid walba oo aqoon u leh, ama uu khuseeyo, ka dibna dib ugu soo celiyo Golaha.
2. Marka uu Gudigu ka doodayo Hindise Xeerka, qodobbada waxaa looga doodayaa sida ay u kala horeeyaan.

Qodobka 56aad:
Soo-Celinta Warbixinta Hindise Xeerka ee Heerka labaad iyo U-Gudbinta Gudiga

1. Golaha waa in lagu wargeliyaa wixii soo jeedin wax-ka-bedelid ah ee Gudiga ku dhaqaaqay. Hindise Xeer walba ee Gudi soo bandhigo, wax ha laga beddelo ama yaan laga beddelin, waa in loo soo gudbiyaa Golaha, iyadoo ay la socoto warbixin qoraal ah.

2. Warbixinta mid ka mid ah Gudiyada Goluhu uu ka bixiyey Hindise Xeer hore loogu gudbiyey si loo mariyo akhrinta labaad, lagama doodi karo saddex (3) maalmood ka hor laga bilaabo markii loo qeybiyey xubnaha Golaha Wakiiladda.

Qabyo qoraal

Qodobka 57aad:
Wax-ka-bedelidda Hindise Xeerka ee Xiliga Warbixinta Gudiga

1. Xubnaha aan ka mid aheyn Gudiga ka baaraan degey Hindise-Xeerka, waa inay fursad u helaan wixii soo jeedin wax ku daris ama wax ka baddelid ah oo loo baahan yahay.

2. Xubnaha aan ka mid ahayn Gudiga howsha gacanta ku haya, waxay soo gudbin karaan soojeedin wax ka bedel qoraal ah, oo ku saabsan Hindise Xeerka uu Gudigu gacanta ku hayo afar maalmood ka hor, intaan Hindise Xeerka loo mudayn akhrinta labaad

3. Guddoonka Golaha awood ayuu u leeyahay in uu kala qaado ama isku daro talooyin wax-ka bedelid ama qodobo kala duwan marka lagu guda jiro doodda Warbixinta Gudiga. Wuxuu kaloo awood u leeyahay, haddii uu u arko sidaas, in uu ka codsado xubinta soo jeedisay wax-ka-bedelidda in ay ka bixiso faahfaahin kooban si Guddoonka fikir uga qaato.

4. Guddoonka uma soo jeedin karo Golaha, qodob wax-ka bedelid ah oo hore Gudiga u xil-saaran hindise Xeerku ugu arkay mid aan waafaqsaneyn Xeerka. Howsha Guddoonka waxay ku kooban tahay qodobada ama arrimaha uu Gudiga waqti ama fursad u waayey in uu kusoo lafa-guro.

5. Guddoomiyuhu wuxuu u soo bandhigi karaa (si looga doodo) soo jeedin wax ka badalid oo hore ay u diideen Gudiga u xil saarnaa, haddiii uu u arko mid muhimadeeda leh oo mudan in tix gelin dheeraad ah la siiyo, haddiii aysan Gudigu soo jeedintaas ku diidin ka hor imaasho Xeer.

6. Guddoonka ma aqbali karo codsi dood galin wax ka badalid la xiriirta oo keeni kara qas iyo isku dir, lehna dabeecad soo noqnoqosha ama ujeedada laga leeyahay ay tahay in si macno darra ah u dheereeyo hannanka dib-u-eegista (dooda) ee Warbixinta (Gudiga).

Qodobka 58aad:
Habka Dooda Wax-Ka-Bedelidda Hindise Xeer

1. Ka doodista Hindise-Xeer waa in ay u kala horeysaa sida soo socda:

    a) Cidda keentay hindise Xeerka.

    b) Guddoomiyaha Gudiga ay khuseyso Hindise Xeerka.

    c) Kulanka guud ee Golaha.

    d) Haddiii aaney xukuumadu keenin hindise-Xeerka, Golahu wuxuu Xukuumada weydiin karaa aragtideeda (fikerkeeda).

    e) Xubnaha kale waxay u hadlayaan sida uu u kala siiyo hadalka Guddoomiyuhu. Markay dooda dhamaato, cidda keentay Hindise-Xeerka waxay xaq u leedahay in ay jawaab bixiso. Intaa kadib Guddoomiyaha ayaa soo xiraya dooda isagoo dalbanaya codeynta xubnaha ee ku aadan Hindise-Xeerka.

2. Soo-jeedin walba oo wax-ka-bedelid ah, oo wargelinteeda waafaqsan tahay Xeer-Hoosaadka waa laga doodi kara waxna waa laga badeli karaa.

3. Haddii la ogolaado in laga doodayo warbixin Gudi, Xubin walba waxaa loo ogol yahay in ay hadasho mar qura, waqti aan ka badneyn shan (5)-daqiiqo, iyadoo xaq u yeelaneysa soo jeedin wax-ka-bedelid kasta ee warbixinta Gudiga.

4. Dooda la xiriirta wax-ka-bedelid Hindise Xeer, dib ayaa loo dhigi karaa muddo usbuuc ah, haddiii sidaas ay codsadaan ugu yaraan toban (10)-xubnood oo ka

Qabyoqoraal

duwan xubnihii soo bandhigay wax-ka-bedelidda ama inta badan xubnaha Gudiga ku shaqo leh.

Qodobka 59aad:
Soo-Jeedinta (Motion) Gabagabada Heerka Warbixinta

Marka ay soo afjaranto ka doodidda Hindise-Xeer laba goor akhris maray, waxaa la soo gudbinayaa Soo-jeedin (motion) ku aadan ogolaanshaha wax ka bedelka Hindise-Xeerka ama in sidiisa loo qaato.

Qodobka 60aad:
Hubinta & Ansixinta Hidise-Xeerka

1. Haddiii Hindise Xeer laga hor-akhriyey Golaha laba jeer, waxna laga bedelay ama dood la geliyey waqtiga warbixinta Gudiga la soo bandhigayey, waa in loo gudbiyaa akhrin sadexaad kadibna lagu ansixiyaa saddex maalmood kadib.
2. Marka Hindise Xeerka ka gudbo akhrinta sedexaad, Qodobada la doonayo in wax laga bedelo waa in lagu wargeliyaa Gudoomiyaha Golaha iyadoo qoraal ah, Kaasoo ay ku saxiixan yihiin ugu yaraan toban (10)-Xubnood, 24-saac ka hor inta aan la ansixin Hindise Xeerka.
3. Wixii soo jeedin wax-ka-bedelid ah ee ku saabsan Hindise Xeer la hor keenay Golaha, waa in loo qeybiyaa Golaha iyadoo qoraal ah. Haddiii xubinihii soo bandhigay ka noqdaan wax ka beddelkii ay soo jeediyeen, xubin kasta oo kale ayaa soo jeedin karta isla wax-ka-beddelkii oo uu ka noqday soo jeediyihi hore.
4. Haddiii Guddoonka Golaha uu u arko wax-ka-bedelid Hindise Xeer mid aan Xeerka waafaqsaneyn, waa in lagu celiyaa xubnihii soo bandhigay.
5. Haddiii toban (10)-Xubnood isla soo bandhigeen soo jeedin wax-ka bedelid Hindise Xeer, Guddoonka ayaa tilmaamayo xubinta soo jeedin doonta wax-ka-bedelidaas.

6. Gebagebada warbixinta Gudiga oo lagu daro waxka beddalada la qaatay, waa in dib loogu celiyo Gudiga ku shaqada leh.
7. Gudigu waxay hubiyaan in waxka beddaladaas sidii ay ahayd loogu daray, mana sameynayo waxka beddal cusub ama dood, haddiii aysan wax ka dhimaneyn ama ka hor imaaneyn qodobbo Dastuurka ah ama shuruucda kale.
8. Gudigu haddiii ay arkaan in Hindise-Xeerku ama qodobbo ka mid ahi ka hor imaanayo Dastuurka ama shuruucda kale, waxay dib ugu soo celinayaan Golaha.
9. Marka Gudigu hubiyo in Hindise-Xeerku saxan yahay, waa in loo muddeeyaa akhrinta seddaxaad.
10. Ka hor akhrinta seddaxaad, xubnaha waa in loo qaybiyaa nuqulka Hindise-Xeerka ugu yaraan laba maalin.

Qodobka 61aad
Hindise Xeer Sugaya Saxiixa Madaxweynaha

1. Hindise Xeer wuxuu Xeer noqonaaya marka uu maro habraaca Xeer dejinta ee ku xusan Dastuurka iyo Xeer-hoosaadka kadibna uu saxiixo Madaxweynaha, laguna soo saaro faafinta rasmiga ee Dawladda.
2. Guddoomiyaha Golaha ayaa Madaxweynaha, u diriyaa xeer qabyo ah si uu u saxiixo loona faafiyo.
3. Madaxweynuhu; waa inuu muddo aan ka badneyn soddon (30) maalmood oo maalmo shaqo ah ku saxiixaa ama dib ugu soo celiyaa Golaha, isagoo soo raacinaya sababta soo celinta hindise Xeer soo maray Golaha oo sugaya saxiixiisa.
4. Haddiii mudada 30-cisho ku filnaan weydo, Madaxweynuhu wuxuu codsan karaa muddo kordhin aan ka badneyn Soddon (30)-cisho, ka hor intaysan ka dhamaan.

5. Hindise Xeer kasta oo Golaha u dirayo madaxweynaha si uu u saxiixo, Goluhu waa inuu xaqiijiyaa inuu yahay nuqulka saxda ah ee Golaha.

Qodobka 62aad:
Hindise Xeerka La Diiday

1. Sida ku xusan Qod. 40aad, Faq. 5aad ee Dastuurka, Golaha oo kaliya ayaa xaq u leh awoodda diidmada Xeer qabyo ah".
2. Haddiii Golaha diido hindise-Xeer, hindise haasi laguma soo celinkaro muddo 30 malmood laga bilaabo maalinta hindisaha la diiday.

Qodobka 63aad:
Dhaqan-Gelidda Xeerarka

Sida ku cad Qod. 48aad. Faq. 6aad ee Dastuurka, hindise Xeer qabyo ah wuxuu dhaqan-gelayaa kaddib marka uu maro habraaca Xeer-dejinta, Madaxweynahuna saxiixo, laguna soo saaro Faafinta Rasmiga.

Qodobka 64aad:
Durid Xeer

1. Xeer maray habraaca ansixinta Xeerarka iyo dhaqan-gelintiisa, si waafaqsan Qod. 2aad, Faq. 2aad ee Dastuurka, waxaa lagu duri karaa oo keliya marka uu ka soo horjeedo Shareecada Islaamka iyo Dastuurka.
2. Xeer maray habraaca ansixinta Xeerarka, si waafaqsan, sida ku xusan xeerka Golaha, waxaa duri kara:

   a) Saddex meelood (1/3) xubnaha Golaha.

   b) Wasiirrada

   c) Toban kun (10,000) iyo in ka badan oo cod bixiyayaal ah oo diiwan-gashan, sida ku cad Qod. 40aad, Faq. 6aad ee Dastuurka.

Qabyoqoraal

3. Durid Xeer ee waafaqsan faqaradda 1aad & 2aad ee qodobkaan, waxaa la horgeyn karaa go'aanna ka gaari karta Maxkamadda Dastuurka ah oo keliya
4. Haddiii Maxkamadda Dastuurku ay jebiso duriddii Xeerka, kharajka ku baxay waxaa bixinaaya dhinacii hindisaha duridda Maxkammadda Dastuurka hor-geeyay.

Qodobka 65aad:
Dib U Eegista & Ka Warbixinta Qoraalada Xeerarka Qabyada Ah

Marka Xeer qabyo ah Golaha usoo gudbiyo Gudi, Gudigaasi waa inuu dib u eegis ugu sameeyaa Xeerkaa qabyada ah, sida soo socota:

1. Gudigu waa inuu casuumaa cidda soo gudbisay Xeerka qabyada ah, si uu ugu sharraxo ugana jawaabo su'aalaha ay ka qabaan.
2. Haddiii cidda keentay Xeerka qabyada ah aysan ahayn wasaarad, Gudigu waa inuu marti-qaadaa wasiirka Xeerka shaqada ku leh ama hay'adaha ay arrintu khuseyso si ay uga dhiibtaan fikirkooda.
3. Gudigu waxaa uu yeelan karaa kulamo uu dhageysigooda ka soo qayb galiyo dadweyne isugu jira khubaro, ururada dadweynaha, dad wakiil ka ah bulshada rayidka ah iyo shakhsiyaadkii kale ee keeni kara warbixino la xiriira Xeerkaa qabyada ah.
4. Kadib marka uu dhageysto xogta saraakiisha Dawaladda iyo marqaatiyaasha kale, Gudigu waa inuu u dib u eegis ugu sameyaa Xeerkaas qabyada ah qodob qodob.

Qabyoqoraal

5. Marka Gudigu gaba-gabeeyo dib u eegistiisa qodob-qodobka ah, uuna go'aamiyo isbeddello lagu samaynayo Xeerkaa qabyada ah ee loo soo gudbiyay, waa inuu wargeliyo Wasiirka shaqada ku leh ama ha'yadaha ay arrintu khuseyso, uuna raadiyo fikirkooda ku aadan isbadallada lagu sameeyey Xeerka qabayada ah.
6. Kadib marka Gudigu gaba-gabeeyo shaqada ku xusan faqradaha kore (1-5), waxaa Gudigu war-bixinta oo qoran u gudbinayaa Golaha, ayadoo ay la socoto wixii la badalay ama haddiii aan wax laga baddelin. Golaha dhexdiisa, warbixinta waxaa xoojiya hadal ahaan Guddoomiyaha Gudiga ama xubin kamid ah Gudiga oo uu asagu u xilsaarto.
7. Warbixinta ku saabsan Xeerka qabyada ah, waa in lagu soo bandhigo isbadallo cayiman oo sabab loo yeelayo, kuwaasoo Golaha uu go'aan uga gaaro kulankiisa xilliga warbixinta.
8. Gudigu waxaa uu xaq u leeyahay inuu u soo jeediyo Golaha, diidmada Xeer qabyo ah, asagoo soo bandhigaya cadaymo la xiriira sababta uu u diidayo.
9. Xoghayaha Gudiga waa inuu ku wargaliyaa Wasiirka shaqada ku leh ama ha'ayadaha arrintu khuseyso, waqtiga laga doodayo, Xeerka qabyada ah ee uu Golaha u soo gudbiyey.

Cutubka 5aad:
Guddiyada Golaha

Qodobka 66aad
Xeerarka Guud Ee Gudiyada

1. Sida ku cad Qod. 40aad, Faq. 5aad ee Dastuurka, Baarlamaanka ayaa samaysanaya Gudiyada uu lagama maarmaan u arko si uu waajibaadkiisa u guto.

Qabyoqoraal

2. Golaha waxaa uu dhisayaa Guddiyo, (ayna ku jirin madaxda Gudiyadu), isla markaana waxaa uu qeexaa waajibaadka shaqo ee Gudiyadaas, kadib marka uu Gudoomiyaha baarlamaanka soojeediyo asagoo la tashanaya ku xigeenadiisa.
3. Guddi kasta, wuxuu arrin khaas ah oo leh waqti cayiman awgeed, ugu soo darsan karaa xubnihiisa, xildhibaan ama Xildhibaanno aan horey uga mid ahayn Gudiga, kadib marka xubnaha Gudigu arrintaas iskula qaataan codeyn aqlibayadda ah. Xubinta lagu soo daray Gudi marxalad gaar ah awgeed, way ka qeyb gali kartaa fadhiyada Gudiga laakiin malaha xuquuqda codeynta ee arrimaha uu Gudigu go'aanada ka gaarayo.
4. Marka ay jiraan duruufo, Gudiyadu waxaa ay isla isticmaali karaan qalabka iyo adeegyada kale ee la heli karo.
5. Guddoomiyaha Goluhu, asagoo la tashanaya ku xigeenadiisa, waxa uu magacaabaa Gudiyo u xilsaaran in ay qabtaan howlo gaar ah, war-bixintoodana u soo gudbiya Guddoonka Baarlamaanka, si loo horgeeyo Golaha.

   a) Haddiii hal shaqo ay ka wada dhaxayso dhowr Gudi, Gudiga arrinka masuulka ka ah iyo Gudiyada hawshu kala dhaxayso waa inay isku waafaqaan waqti xaddidan oo ku haboon gudbinta aragtiyadooda.
   b) Haddiii ayna gaarin waqti xaddidan waxaa waqtiga go'aminaya Gudoomiyaha Baarlamaanka, isla Guddoonka ayaana sidaas ku wargalinayaa Gudiyada.

6. Dhismaha xubnaha Gudi waxaa lagu salaynayaa aqoonta, khibradda, dheellitirka & metelaadda bulshada (deegaamada & qeybaha Bulshada), iyadoo xubnaha ka dhimanaada uu dhameystirayo Guddoomiyaha oo kala tashan kara labadiisa ku xigeen.

Qabyoqoraal

Qodobka 67aad:
Waajibaadka Gudiyada Baarlamaanka

Waajibaadka Shaqo ee Gudiyada Baarlamaanka, marka lagu daro shaqooyinka ayaga u khaaska ah ee xeer-hoosaadkani farayo, waxay ahaanayaan sida soo socota.

1. In ay fuliyaan shaqo kasta oo uu Golaha Wakiiladdu u xilsaaro.
2. In ay baaraan, ka doodaan, talana ka soo bixiyaan Xeerarka qabyada ah ee la hor keeno Baarlamaanka.
3. In ay keenaan Xeer kasta oo qabyo ah, ama qaraaro qabyo ah, oo ku saabsan waxyabaha ay shaqadoodu tahay, marka laga reebo hindise Xeer la xiriira miisaaniyadda sanadlaha ah, iyadoo ay isku raaceen aqlabiyadda Gudiga.
4. In ay Baarlamaanka u soo jeediyaan Xeerar qabyo (hidiso Xeer) ah, oo ay tahay in xukuumada loo faro in ay kafaalo qaado.
5. In ay talo siiyaan Gudiga misaaniyada iyo maaliyadda, lacagta iyo illaalinta hantida dadweynaha arrimaha ku saabsan mudnaanta miisaniyadeed ee wasaaradaha ama hay'adaha kale ee shaqadooda hoos timaado.
6. In ay baaraan talana ka bixiyaan siyaasadaha saameynta ku leh wasaaradaha Gudiyada shaqadu kala dhaxeyso.
7. In ay ka talo bixiyaan ama ay cadeeyaan arrimaha Golaha Wakiiladdu u soo gudbiyo.
8. In ay keenaan doodo barlamaanku ka yeesho oo ah arrimaha faa'iidadu ugu jirto ummada.
9. In ay qiimeeyaan, kormeeraana habka loo qabto iyo habka loo hirgaliyo Xeerarka iyo qorshayaasha xukuumadda iyo hay'adaha ama koox kasta oo ay Xeer ahaan shaqo kala dhaxeyso.
10. In ay dib-u-eegis ku sameeyaan qorshaha kharashaadka waqtiga dhow, dhexe iyo kan fog-ba ee ha'yadda ama ha'yadaha loo xilsaaray.

Qabyoqoraal

11. In ay bilaabaan baaritaan la xiriira shaqada Gudi kasta u xilsaaran yahay.
12. In ay sameeyaan cilmi baaris ku saabsan shaqada Gudi kasta u xilsaaran yahay.
13. In ay sameeyaan dadaal kasta oo ay kula falgelayaan kuna kasbanayaan bulshada rayidka ah.
14. In ay Baarlamaanka ku wargaliyaan shaqooyinkooda.

Qodobka 68aad
Doorashada Xubnaha Guddiga Joogtada Ah

Guddiga Joogtada ee Goluhu wuxuu ka kooban yahay Guddoomiyaha, labo Guddoomiye ku-xigeen, Habdhowraha iyo ku xigeenkiisa, iyo Guddoomiyayaasha Guddiyada Golaha.

Qodobka 69aad
Waajibaadka Shaqo ee Guddiga Joogtada ah

1. La socodka iyo kormeeridda ku dhaqanka Dastuurka iyo Xeerarka KG
2. Socodsiinta Howlaha Golaha Wakiiladda labada kal-fadhi dhexdooda.
3. Ururinta xogaha iyo Dhacdooyinka Dalka labada kal-fadhi dhexdooda, wuxuuna warbixin sugan u soo Gudbinayaa fadhiga Golaha.
4. Wuxuu diyaariyaa isla markaan maamulaa jadwal - qorsheedka fadhiga golaha.
5. Hubinta Qorshihii xukuumadda ee la ansixiyey in loo fuliyey sidii loogu tala galay.
6. Wuxuu Guddigu u yeeri karaan masuul kasta si ay wareysi, qoraal ama su'aalo uga waydiiyaan arrimaha la xiriira howshiisa.
7. Diyaarinta Qorshayaal iyo barnaamijyo wax-qabad oo ku aaddan Golaha Wakiiladda.
8. Ka tala bixinta arrimaha Amniga, Siyaasadda, Dhaqaalaha, Arrimaha Bulshada iyo dhowrista deris-wanaagga.
9. Wuxuu Guddigu go’aamiyaa, qeybiyaana miisaaniyad sanadeedka shaqo ee guddiyada Golaha Wakiiladda.

Qabyoqoral

10. Xoojinta xiriirka saaxiibtinimo ee Golaha iyo baarlamaannada Dalka iyo kuwa Caalamka.
11. U soo jeedinta Masuuliyiinta wasaaradaha iyo ha'yadaha Dowladda KG dhaliil iyo ammaan hadba kay mudan yihiin.
12. Soo saarista baaqyo baarlamaan markii ay jiraan duruufo dabiici ah iyo kuwo aadaminimo
13. Gudiga wuxu awood u leyahay in u dib u dhigo howlaha shaqo ee Baarlamaanka afar iyo tobon (14) maalmood oo maalin shaqo ah.

Qodobka 70aad
Shuruudaha lagu lumin karo Xubinnimada Guddiga Joogtada ah

1. Geeri
2. Xil Gudasho la'aan.
3. Haddii fasax la'aan xubin ay ka maqnaanto fadhiyada Guddiga joogtada ah labo kulan oo is-xiga sabab la'aan.
4. Jebinta Shareecada islaamka, Dastuurka, Xeer-hoosaadka iyo xeerarka dalka.
5. Istiqaalo qoraal ah keento xubinta lagana aqbalo.

Qodobka 71aad
Guddoonka Guddiyada

1. Guddi kasta ee Golaha Wakiilada DGKG ka mid ah waa inuu yeeshaa Guddoomiye, Guddoomiye ku xigeen iyo Xoghaye oo ah hoggaanka guddigaa.
2. Xubin kasta oo ka mid ah guddoonka guddiga waa in laga dhex doortaa xubnaha gudiga dhexdooda.
3. Guddoomiyaha guddiga ayaa saxiixaya go'aanada guddiga
4. Haddi gudoomiyaha guddigaasi uu soo gudbiyo istiqaalo qoraal ah, haddii uu dhinto, haddii ay ku timaado xil gudasho la,aan joogto ah ama uu si joogto ah uga

Qabyoqoraal

maqnaado kulammada guddiga, guddigu waxaa uu arrinkaas ku wargalinayaa guddoomiyaha Golaha si ay u doortaan gudoomiye cusub,

5. Faqradda 4aad ee qodobkan, waxay sidoo kale saameeynaysaa gudoomiye ku-xigeenka iyo Xoghaye ba.

Qodobka 72aad
Guddi Hoosaadyada

1. Gudigu waa inuu abuurtaa Gudi-hoosaadyo, marka uu u arko in ay tahay muhiim, si ay howshu ugu fududaato
2. Gudi-hoosaadku waa inuu helo awood buuxda, ayadoo la eegayo waajibaadka uu faray Gudigu.
3. Xubnaha Gudi-hoosaadku waa xubno ka mida Gudiga caadiga ah.
4. Iyadoo la tixraacayo howl khaas ah ee Gudi-hoosaadku leeyahay, Gudigu waxaa uu u caddayn karaa taariikhda ay tahay in Gudi-hoosaadku uu ku soo celiyo war-bixintiisa.
5. Marka Gudi-hoosaad loo xilsaaro inuu arrin cayiman daraaseeyo, Gudi-hoosaadkaan jiritaankiisu waxaa uu ku egyahay kadib, markuu keeno warbixintiisa ugu danbeysa.
6. Marka Gudigu ka helo Gudi-hoosaadka warbxinta ugu danmbeysa, Gudigu waa inuu darsaa, ansixiyaana warbixintaa kama-danbeysta ah, isla mar ahaantaana waa in Guddoomiyaha Gudigu u gudbiyaa Baarlamaanka. Gudi-hoosaadyadu awood uma laha in ay toos ugu gudbiyaan Baarlamaanka war-bixintooda.
7. Guddi-hoosaadku kama garab furi karo kulan ayadoo uu socdo kulankii Gudiga.

Qabyoqoraal

Qodobka 73aad
Qorsheyaasha Shaqo ee Gudiga

1. Guddoomiyuhu asaga oo la tashanaya xubnaha kale ee Gudiga, waa inuu diyaariyo bilowga sanad kasta, ugu danbeyn bisha labaad (Febaraayo), qorshaha shaqo iyo howlaha Gudiga, tasoo ay ka mid noqon karto abuurista Gudi-hoosaadyada, qorshahaa shaqada waa inuu ansixiyaa Gudigu.
2. Gudigu waa inuu qiimeeyaa qorshaha shaqo ee wasaaradda shaqadu kala dhexeyso seddexdii biloodba mar, haddiii ay muhiim noqotana wax bey ka badali karaan qorshahooda.
3. Gudigu waa inuu diyaariyaa oo ansixiyaa qorshe-howleed sanadle ah oo lagu kor-joogteynayo in wasaaradda ama hay'adda kale ee dowladda ay dhaqangelisay Xeerka, oo ay ku jiraan la socoshada dhamaan howlaha wasaaradda, taasoo qeyb ka ah qorshaha hawleedka Gudiga.
4. Gudiyada waa in ay helaan adeegyada khubarada, xirfadlayaasha, shaqaalaha farsamada iyo kaaliyeyaasha xafiisyada, hadba sidii uu Gudigu u arko in ay tahay muhiim, hadba inta ay awood u siinayso Miisaaniyadda Golaha.
5. Gudiyada waa in awood loo siiyo in ay u safraan meel ka baxsan xarunta Baarlamaanka, si ay u soo dhageystaan caddaymo, u sameeyaan la-tashiyo ama ay booqdaan goobo la xiriira baaristooda.
6. Xoghayaha Gudiga, waxaa uu u xilsaaran yahay diyaarinta dhamaan safarrada Gudiga, sida uu ugu sheego Gudoomiyaha Gudigu.

7. Gudoomiyaha Gudi kasta, asagoo la tashanaya xubnaha kale ee Gudiga, waa inuu diyaariyaa Miisaaniyadda sanadka soo socda oo ku saleysan qorshahooda shaqo, waana inuu u soo gudbiyaa xafiiska Gudiga Joogtada Baarlamaanka, si loo ansixiyo. Gudigu waa inuu ansixiyo miisaaniyadiisa ugu danbeyn bisha sedexaad kowdeeda (1-Maarso).

8. Miisaniyadda waa in ay ku jiraan, aanayse ku xadidnaan:

   a) Kharashka helida adeegyada khubarada, xirfadlayaasha, shaqaalaha farsamada iyo kaaliyayaasha xafiisyada, hadba sida loo arko in ay muhiim u yihiin.

   b) Kharashka safarrada xubnaha Gudiga ama xubanaha shaqaalaha ee la xiriira shaqada Gudigan sida Xeerku u ogolyahay.

   c) Kharashyadaas waxaa kamid ah, kan raacista gaadidka, cuntada, gunno maalmeedka, hoyga xubnaha, kirada qolalka shirarka, adeegayada tarjumaadda, iyo kharashaadka kale sida saadka, dirista dhambaallada iyo waraaqaha, iibsashada qoraallada iyo qalabka kombuyuutarrada (IT), iyo adeega cabitaanka/qaboojiyeyaasha.

   d) Kharashaadka Gudigu waa in aysan ka hor imaan xadeynta cayiman ama Xeerka.

9. Codsiga ogolaanshaha safarka waa in hab qoraal ah loogu soo gudbiyaa Xafiiska isagoo caddeynaya:

   a) Ujeedada safarka;

   b) Taariikhda safarka;

   c) Meesha loo safrayo;

   d) Magacyada xubnaha safraya;

Qabyoqoraal

e) Qiimaha ku baxaya safarka

10. Gudigu waa inuu diyaariyaa, Baarlamaanka-na u gudbiyaa warbixin qoran oo ku saabsan Safar kasta oo Gudigu galo ee ku xusan qodobkaan. Warbixintu waa in ay ku jirto faahfaahinta safarka, kharashaadka, howlaha, warbixinada la helay iyo go'aanada lagu gaaray safarka.

11. Tixgalinta Xeerka qabyada ah waa in ay lahaadaan mudnaanta koowaad ee Gudiyada oo dhan, waana in ay ka hormaraan daraasadaha iyo baaritaanada kale oo dhan.

Qodobka 74aad
Hawl-wadeenadda Gudiyada

1. Baarlamaanka waa inuu siiyaa Gudiyada hawl-wadeeno maamul iyo mid farsamoba.

2. Marka Gudiga la siiyo hawl-wadeen taageera, xoghayaha Gudiga ayaa kormeeraya hawl-wadeenadda maamulka ee Gudiga.

Qodobka 75aad
Qoraallada Gudiga

1. Xeerarka khuseeya qoraallada Baarlamaanka, marka lagu sameeyo is-beddello (adjustment) laga maarmi waayo, waxay saameyn ku yeelanayaan qoraalada Gudiyada.

2. Hadal qoraalka shirarka (Minutes) Gudiyada waa in loo qoraa hab la mid ah kuwa Golaha. Waxaa u sii dheer arrimaha hoos ku xusan.

   a) Haddiii shirka uu ahaa mid furan ama mid xiran.

   b) Magacyada hawl-wadeenadda goob-joog ka ahaa.

Qabyoqoraal

c) Magacyada marqaatiyaalka, masu'uliyadooda iyo hay'adaha ay ka kala socdaan, haddiii ay jiraan.

3. Hadal qoraalka waa in ay ku saxiixan yihiin Xoghayaha iyo xogheynta Gudiga.
4. Warbixinnada Gudiga ee loo gudbinayo Baarlamaanka waxay noqonayaan kuwa kooban, markasta waa inay daabacan yihiin, mid walba isku dheggan-tahay, iyada oo gaarkeeda ah.
5. Hadal qoraalka shirarka Gudiyada oo maqal iyo muqaal ah waa la sameyn karaa haddiii sidaas Gudigu go'aansado.

Qodobka 76aad
Kulamada Gudiyada

1. Guddiyadu waa in ay si joogto ah u kulmaan ugu yaraan hal mar todobaadkiiba, waqtiyada lagu jiro kalfadhiyada Baarlamaanka, waqtiyada kulammada waxaa goynaya Guddoomiyaha, ama waxaa tala ka soo jeedinaya Golaha.
2. Guddi walba xaq buu uu leeyahay in uu kulmo xitaa kalfadhiyaddu ay xiran yihiin.
3. Guddi kulan kale ma yeelan karo (Kama garab furi karo kulan kale), ayada oo uu socdo kulan Baarlamaanka, haddiii uuna ka helin ogolaansho Guddoomiyaha Golaha.
4. Marka uu helo codsi ay ku saxiixan yihiin ugu yaraan saddex meelood meel (1/3) xubnaha Gudiga, Gudoomiyaha Gudiga waa inuu qabtaa kulanka mudo ku siman toban (10) maalmood gudahood oo maalmo shaqa ah, ayadoo xubnaha Gudiga lagu wargalinayo jiritaanka kulankaa ugu yaraan 48-saacadood ka hor. Sababta loo qabanayo kulankaana waa in lagu cadeeyaa wargalinta.

Qabyoqoraal

5. Kadib marka uu gudoomiyaha Gudigu amro, Xoghayuhu waa inuu siiyaa xubin kasta oo ka mid ah Gudiga, ogaysiin ku saabsan kulankaas ugu yaraan afartan iyo sideed (48) saacadood ka hor kulanka, ogaysiiskaasi waa inuu ku cad yahay ajendaha shirka, waqtiga iyo goobta lagu kulmayo.

6. Xaghayuhu; waa inuu shir walba oo Gudigu leeyahay qoraal ahaan ugu wargeliyo Guddomiya Baarlamaanka.

7. Gudoomiyaha Gudigu waa inuu siiyaa xubin kasta oo kamid ah Gudiga wax alaale wixii qoraallo ah (documents) ee la xiriira ajendaha kulanka.

8. Markasta oo ajenda kamid ah ajendayaasha kulanka uu quseeyo wasaarad, Gudoomiyaha Gudigu waa inuu xaqiijiyaa in wasaarada shaqada ku leh, la gaarsiiyay ogaysiin ku saabsan kulanka Gudiga, ugu yaraan afartna iyo sideed saacadood (48) ka hor, haddiii ayna Gudigu go'aansan si kale (sida inaan la ogeysiin wasiirka jiritanka kulanka).

Qodobka 77aad
Kulamada Khaaska ah iyo Kuwa Guud

Shirarka Gudiyadu waxay noqonayaan mabda' ahaan kuwa u furan Dadweynaha marka laga reebo xilliyada uu Gudigu:

1. Ka doodayo arrimo qarsoodi ah oo taabanayo amniga dalka.

2. Ka doodayo faafaahin ku saabsan qandaraas ganacsi oo ay ku lug-leeyihiin hay'adaha maamul goboleedka ama kuwa Jamhuuriyadda Soomaalia iyo cid seddexaad oo looga hadlayo arrimo qandaraas oo qarsoodi ah.

3. Diyaarinayo talo soo-jeedin qabyo qoraal ama dhameystiran oo ay ka mid yihiin qoritaanka warbixinta muhiimka u ah Golaha.

4. Uu sidaa go'aansado iyadoo lagu saleynayo codka aqlabiyadda xubnaha Gudiga.

Qabyoqoraal

Qodobka 78aad
Ajendaha Kulamada Gudiyada

1. Guddoomiyaha Gudigu asagoo la tashanaya xubnaha Gudiga waa inuu go'aamiyaa ajenda kulanka.
2. Gudoomiyuhu waa inuu qoraa Ajendaha kulanka asagoo tixraacaya qorshaha shaqo ee Gudiga iyo kan Baarlamaanka.
3. Gabagabada kulan kasta oo uu yeesho Gudigu, waa in Gudigu ka doodaa waxa uu ku saabsan yahay kulanka xiga ee Gudigu yeelan doono, waana in ay diyaariyaan nuqulka ajendaha ee kulankaas.
4. Kadib marka uu gudoomiyuhu helo codsi ku aadan arrin ay tahay in laga doodo oo ay ku saxiixan yihiin ugu yaraan saddex meelood meel (1/3), xubnaha Gudiga, waa in uu gudoomiyuhu arrintaas ku daro ajendaha.
5. Gudigu waxaa uu ku badali karaa ajendaha cod aqlabiyad ah.

Qodobka 79aad
Soo Xaadirista Kulamada Gudiyada

1. Haddiii xubinta oo aan fasax ka helin Guddoomiyaha Gudiga iyo Gudoomiyaha Baarlamaanka, uu ka maqnaado lix kulan oo isku xiga, ama uuna kasoo qeyb galin kulamada Gudiga oo dhan muddo ka badan sadex bilood, waxaa xubintaas loo gudbinaya Gudiga Xeer Hoosaadka, Anshaxa iyo Xasaanadda.
2. Haddiii Gudoomiye Ku-Xigeenka Gudiga iyo Xoghayuhu, ayagoo aan ogolaansho ka haysan Gudoomiyaha Golaha Wakiiladda iyo Gudoomiyaha Gudiga ay ka maqanaadaan afar kulan oo isku xiga, ama kulamada Gudigu yeesho oo dhan, waqti ka badan labo biloood, waxaa si dhaqso leh loogu gudbinayaa Gudiga Xeer Hoosaadka, Anshaxa iyo Xasaanadda.

Qabyoqoraal

3. Haddiii Gudoomiyaha Gudiga asagoo aan ka haysan ogolaansho Gudoomiyaha Baarlamaanka, uu ka maqnaado afar kulan oo isku xiga ama kulamada uu yeesho Gudigu waqti ka badan laba bilood, waxuu weynayaa xilkii Guddoomiyenimada.
4. Xoghayaha Gudiga waxaa laga doonayaa inuu ku wargaliyo Gudiga marka ay jiraan ama ay muuqdaan arrimaha ku xusan (1, 2 &3) ee qodobkaan.
5. Xubintii lumisa xilka ay Gudiga u heysay wuxuu noqonayaa xubin Gudiga ka tirsan, haddiii aan Guddoonka Goluhu go'aan kale ka qaadan, waana inuu soo xaadiraa kulamada Gudiyada.

Qodobka 80aad
Habka kulamada Gudiyada

1. Kulamada Gudiyada waa inuu Guddoomiyo Guddoomiyaha Gudigu.
2. Haddiii uu maqanyahay Gudoomiyaha Gudigu, Guddoomiye-Ku-Xigeenka ayaa qabanaya shaqadii Gudoomiyaha.
3. Gudoomiyaha waa inuu maamulaa doodaha Gudiga, asagoo xaqiiqsanaya (aqoonsanaya) qof kasta oo hadlaya, xaqiijinayana in waxyaabaha laga doodayo ay waafaqsan yihiin Xeeryo iyo xeerar jira.
4. Gudoomiyuhu waa inuu xaqiiqsadaa qofka uu yahay, ka hor inta aaney hadlin xubnaha Gudigu.
5. Gudoomiyuhu waa inuu u ogolaado xubnaha, in ay u hadlaan sida ay ugu kala horeeyaan codsiga ah in ay hadlaan.
6. Haddiii nidaamka kulanka aan la ilaalin, gudoomiyuhu waxaa uu joojin karaa kulanka.
7. Xubnaha Gudiga waxay iska-dhex-dooranyaan Gudoomiye haddiii Guddoonku ka maqnaadaan shirka Gudiga.

Qabyoqoraal

8. Karraaniga Gudiga ayaa ka mas'uul ah qaadista minityada (qoraallada) kulanka, galeynta/xifidida, helidda iyo ka qaadista qoraalada xafiiska Gudiga, fududeynta xiriirka Gudiga iyo xukuumadda. Guud ahaana xogyaha ayaa la soconaya hirgalinta go'aamada Gudigu gaaro.
9. Xoghayaha Gudiga ayaa u xilsaaran kormeerka karraaniga (Clerk) ee Gudiga.

Qodobka 81aad
Guntanka Gudiyada

1. Inta badan ee xubnaha Gudiga ayaa ah kooramka.
2. Waxaa loo baahan yahay in uu kooramku dhan yahay marka gudigu go'aan gaarayo.

Qodobka 82aad
Codeynta Gudiyada

1. Go'aanada Gudiga waxaa la gaaraa, ayadoo la raacayo ansixinta mooshin ku yimaada cod aqlabiyad ah, oo ay ku codeeyaan inta badan xubnaha jooga oo codeynaya.
2. Haddiii uu codku nodqo bar-bar dhac, halka uu Gudoomiyaha codkiisu raaco ayaa la ansixinayaa.
3. Gabagabada doodda ee arrin laga doodi karo, haddiii talo la soo-jeediyo, Gudoomiyaha ayaa u aqrinaya Gudiga qodobka la soo-jeediyay, waxaa uuna weydiinayaa in ay aqbalaan in laga doodo iyo in kale.
4. Haddiii uu jiro khilaaf cad oo ku saabsan ka-doodis soo-jeedin la keenay oo u dhexeeya Gudiga, Gudoomiyuhu waxaa uu ugu baaqayaa Gudiga inay cod u qaadaan arrinkaas.

5. Xubnaha Gudigu waxay u codeynayaan ayagoo taagaya gacanta, tirada codadkaas dhinac kastana waa in lagu qoraa ama lagu sheegaa minit ka kulanka Gudiga.
6. Xubin ka mid ah Gudiga waxa ay codsan kartaa cod bixinta oo qoran/diwaangashan, waa haddiii codsigaasu yimaado ka hor intii aan loo guda gelin codeynta.
7. Haddiii xubin kamid ah Gudiga ay codsato in codeynta la qoro, xoghayaha Gudiga waa inuu yeeriyaa ama aqriyaa magacyada xubnaha, sida ay ugu kala horeeyaan xaraf ahaan, xubin kasta waxaa uu ku jawaabayaa "haa" ama "maya", natiijada codkana waxaa ku dhawaaqa xoghayaha Gudiga. Gudoomiyaha Gudiga, waxaa uu cadeeyaa in soo jeedintaas (motion kaas) la ansixiyey (la aqbalay) iyo in la diidey. Natiijada iyo magacayada xubnaha ogolaaday iyo kuwa diidayba waxaa lagu sheegayaa ama lagu qorayaa hadal qoraalka (minutes) kulanka.
8. Xoghayuhu waa inuu xaqiijiyaa in go'aamada Gudigga loo diro Guddoonka Golaha.

Qodobka 83aad
Dhageysiga Dadweynaha

1. Si loo helo warbixino la xiriira arrinta Gudigu ka doodayo, Gudigu waxaa uu qaban karaa kulamo furan oo ay dhageysanayaan khabiiro, wakiillo ka socda ururrada bulshada rayid ka ah, iyo shaqsiyaad kale ee keeni kara warbixino muhiim ah.
2. Marka shaqo loo xilsaaro Gudi, si uu uga doodo, Gudiga arrintaa masuulka ka ahi waa inuu ogolaadaa inuu qabto kulan dadweynuhu dhageysanayaan, haddiii afar-meelood (1/4) oo meel xubnaha Gudiga ay sidaa dalbadaan.

Qabyoqoraal

3. Haddiii dhageysiga dadweynaha ay dalbadaan xubno laga tiro badan yahay oo Gudiga ka mid ah, dadka ay magacaabeen kooxdaas yari waa in la dhageysto.

Qodobka 84aad
Guddiyada Golaha Wakiilada DGKG

Guddiyada golaha wakiilada dowlad goboleedka koonfur galbeed waxay ka koobnaan doonaan:

I. **Guddiga Joogatada ee Golaha**

Xubnaha Guddigaan waxay ka kooban yihiin:

A. Guddoomiyaha Golaha iyo labadiisa ku-xigeen
B. Habdhowraha iyo labadiisa ku-xigeen
C. Guddoomiyayaasha guddiyada Golaha

II. **Guddiga Xeer Hoosaadka, Anshaxa , Xasaanadda iyo Daryeelka Xildhibaanada .**

a) Arrimaha ay ka shaqaynayaan guddigan waxaa ka mid ah:
b) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
c) Wuxuu tixgalinayaa arrimaha la xariira xasaanadda xubnaha, wixii talo soo jeedin ahna wuxuu u gudbiyaa Golaha
d) Wuxuu talo bixin ka jeediyaa arrimaha la xariira luminta xubinnimada ee Golaha
e) Wuxuu talo bixin ka jeediyaa arrimaha la xariira tallabooyinka anshax marin ee laga qaadayo xubin ka tirsan Golaha wakiilada sababo ay kamid yihiin anshax xumo ama ku xadgudubka Xeer Hoosaadka Golaha.

Qabyoqoraal

f) Wuxuu soo jeediyaa tallaabooyinka maamul ee lagu xoojinayo habdhaqanka iyo anshaxa xubnaha

III. 3. Guddiga Dastuurka, dib u heshiisiinta,xallinta khilaafaadka iyo hanti isu celinta

Guddigan howlaha uu qabanayo waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Wuxuu Kormeerayaa, farayaa, ansaxinayaana hawlaha guddiga dib-u-eegista iyo dhaqangalinta Dastuurka iyo guud ahaanba ku dhaqanka dastuurka
c) Wuxuu xilliyada qaarkood fari karaa guddiga dib-u-eegista iyo dhaqangalinta dastuurka mashruuc qoraal Xeer iyadoo lagu saleynayo baahida dastuurka kumeel gaarka ah.
d) Wuxuu dib-u-eegayaa qabyo qoraalada wax ka beddelka dastuurka ama hindise Xeerarka iyo warbixinadda ku lifaaqan ee ka timid guddiga dib-u-eegista iyo dhaqan galinta dastuurka.
e) Wuxuu ogeysiiyaa dadweynaha wixii soo jeedin ah.
f) Wuxuu la tashanayaa xubno ka socda dadweynaha.
g) wuxuu ururinayaa fikirka dadweynaha isla markaana u gudbinayaa guddiga dib u eegista dastuurka.
h) Wuxuu Warbixin ku saabsan halka ay howshu mareyso siinayaa golaha.
i) Wuxuu qabanayaa wixii hawl kale ah ee dastuurka kumeelgaarka farayo
j) Wuxuu la shaqeynayaa Guddiga Madaxa bannaan ee Runta, Xaqiiqo raadinta iyo Dib u heshiisiinta, kadib marka la magacaabo guddigaas

Qabyoqoraal

k) Wuxuu daraasad ku soo sameynayaa talana ka soo bixinayaa dhulka iyo hantida qaranka ee la haysto iyo midda gaarka ah ee Xeer darrada lagu kala haysto

l) L. Xaqiiqa raadinta ku saabsan xadgudbyada ka dhanka ah xuquuqda bani'aadamka;

IV. **Guddiga Arrimaha Garsoorka**

Guddigan wuxuu u xilsaaran yahay

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Hubinta madaxbannanida Garsoorka
C. Ka baaraandegista shuruucda la xiriirta hayadaha Garsoorka & garsoorayaasha
D. La socodka cabashooyinka bulshada ee la xiriira arrimaha garsoorka iyo gardoonka.
E. La socodka arrimaha Xabsiyada iyo Maamulkooda

V. **Guddiga Arimaha Diinta & Awqaafta**

Guddigan wuxuu u xilsaaran yahay:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Ka talabixinta iyo u kuur-gelidda arrimaha la xariira faafinta diinta Islaamka.
C. Ka tala-bixinta hawlaha la xiriira Maamulka masaajidda, Xajka & Cimarada iyo hawlaha kheyriga ah

Qabyoqoraal

VI. **Guddiga Arrimaha Gudaha iyo Maamulada Gobollada iyo degmooyinka**

Guddi-hoosaadka arrimaha gudaha iyo maamullada gobollada wuxuu u xilsaaran yahay:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Katala bixinta xiriir wanaaga wasaaradda arrimaha gudaha iyo maamuladda gobolada iyo degmooyinka
C. Kala shaqaynta odayaasha dhaqanka iyo hay'adaha dawligaba dejinta qorsheyaasha Dib-u heshiisiinta

VII. **Guddiga Arrimaha Amniga iyo xuduuddaha**

Guddigan wuxuu u xilsaaran yahay:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda
B. La socodka arrimaha Ciidanka Boliiska iyo Hay' adaha amniga
C. La socodka Qorshaha sugidda amniga iyo xasilinta dalka.
D. Illaalinta xuduudaha dowlad goboleedka

VIII. **Guddiga Caafimaadka**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Caafimaadka bulshada
C. Siyaasada caafimaadka qaran
D. Daryeeelka caafimaad iyo caymiska

Qabyoqoraal

IX. **Guddiga Waxbarashada**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Waxbarashada hoose iyo tan sare
c) Tababarka xirfadaha iyo waxbarashada aan rasmiga aheyn
d) Sayniska iyo Arrimaha Tiknoolojiyada

X. **Guddiga Shaqada,shaqaalaha Dhalinyarada iyo Isboortiga**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Arrimaha shaqada
c) Ururada Bulshada
d) Arrimaha dhalinyarada
e) Arrimaha Isboortiga

XI. **Guddiga Isgaarsiinta iyo Warbaahinta**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Warfaafinta iyo wacyigalinta
c) Siyaasada warbaahinta dowlad gobaleedka koonfur galbeed
d) Xuquuqda daabacaada iyo xuquuqda lahaansho fikir

Qabyoqoraal

XII. **Guddiga Beeraha,xanaanada xoolaha iyo horumarinta miyiga**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Horumarinta iyo daryeelka Dalagga
c) Dhul Beereedka iyo siyaasadda dhulka
d) Horumarinta Waraabka
e) Horumarinta Reer miyiga
f) Xannanada Xoolaha

XIII. **Guddiga kheyraadka iyo ilaalinta bay'ada**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

a) Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
b) Kalluunka iyo kheyraadka badda
c) Macdanta, Biyaha iyo Shidaalka
d) Ilaalinya Bay´ada, bad berri iyo hawada sare
e) iyo Ilaalinta Duurjoogta

XIV. **Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tira-koobka**

Arrimaha hoos imaanaya guddigan waxaa ka mid ah:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Wuxuu ka baaraan dagaa soo jeedinta xukuumadda ee ku aaddan ku talagalka Miisaaniyadda sannad kasta.

Qabyoqoraal

C. Wuxuu tixgaliyaa hindiso Xeerarka uu Golaha u xilsaaro ee arrimaha Misaaniyadda iyo Maaliyadda;
D. Wuxuu ka baaraan dagaa kharash-miisaaniyadeedka hay'adaha iyo wakaaladaha.
E. U kuurgalka siyaasadda canshuuraha iyo dakhliga.
F. Wuxuu talo ka bixiyaa tallaabooyinka maamul ee sare loogu qaadayo siyaasadda dhaqaale ee Dowladda
G. Wuxuu talo ka bixiyaa, una kuurgalayaa tirakoobka guud ee dhaqandhaqaale iyo bulshada
H. Wuxuu tixgaliyaa hindiso Xeerarka ee la xiriira arimaha qorsheynta & tirakoobka

XV. **Guddiga Ganacsiga iyo warshadaha**

Arrimaha hoos imaanaya waajibaadka guddigan waxaa ka mid ah:

A. Ka talabixinta iyo u kuurgelidda Siyaasadda Gancsiga Gobolka
B. Ka talabixinta iyo u kuurgelidda Siyaasadda Horumarinta Warshadaha
C. U Kuurgalka shuruucda ilaalinta xuquuqda gaarka ah ee ganacsiga (Patent rights)
D. U Kuurgalka shuruucda ilaalinta tayada ganacsiga iyo nooca wax soo saarka warshadaha (quality control laws)
E. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda

XVI. **Guddiga Waddooyinka,Tamarta iyo Dekedaha**

Guddiga Waddooyinka, Dekedaha, Garoomada, Tamarta iyo Gadiidka waajbaadka uu leeyahay waxay kala yihiin:

Qabyoqoraal

A. Ka baaraan degista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Waddooyinka iyo Gaadiidka Dhulka
C. Dekedaha & Gaadiika Badda
D. Garoomada & Gaadiidka Cirka
E. Tamarta

XVII. **Guddiga Hub ka dhigista iyo dhaqan celinta maleeshiyaadka**

Arrimaha hoos imaanaya waajibaadka guddigan waxaa ka mid ah:

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Dhaqan celinta iyo hub ka dhigista maleeshiyooyinka
C. La dagaalanka burcadda iyo kooxaha jidgooyooyinka dhigta

XVIII. **Guddiga Xuquuqul Insaanka, Haweenka iyo Arrimaha Bani'aadanimada**

Arrimaha hoos imaanaya waajibaadka guddigan waxaa ka mid ah

A. Ka baaraandegista iyo ka-talabixinta shuruucda la xiriirta hawshooda iyo waajibaadkooda
B. Ilaalinta Xuquuqul insaanka
C. Dadka naafada/curyaanka ah
D. Ilaalinta xuquuqda haweenka iyo dhalaanka
E. Dadka gudaha ku barakacay
F. Gargaarka bani'aadanimo ooy ka mid yihiin sida loo maareynayo abaaraha iyo
G. Masiibooyinkakale.

Qabyoqoraal

Cutubka 6aad:
Habraaca Miisaaniyada & Xisaab Xirka

Qodobka 85aad
Habraaca lagu ansixinayo Miisaaniyadda

1. Xukuumaddu waxay u gudbinaysaa Golaha Wakiillada qabyo qoraalka Miisaaniyadda ee sanadka soo socda ugu dambayn 20-ka Noofember ee sannad walba, iyadoo ay weheliso qoraal faah-faahinaya miisaaniyadda qabyada ah.
2. Guddoomiyaha Goluhu wuxuu u gudbinayaa Xubnaha qabyo qoraalka miisaaniyadda iyo qoraalada kale ee la xiriira miisaaniyadda qabyada ah.
3. Warbixinta ku saabsan miisaaniyadda iyo qabyo qoraalka miisaaniyadda wasiirka maaliyadda ayaa ka hor akhrinaya fadhiga Golaha loogamana doodayo fadhigaas.
4. Si guud ayaa Goluhu u akhrinayaa Miisaaniyadda waxaana loo gudbinayaa Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka.
5. Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka wuxuu qabanayaa dhegaysiyo Golaha, Wasaaradda iyo hay'adaha kale ee dawladda inta aan la soo geba-gabayn warbixinta Miisaaniyadda.
6. La tashi iyo dhegaysi ka dib Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka isagoo Guddoonka ogaysiinaya wuxuu u gudbinayaa Wasaarada Maaliyadda is bedellada lagu sameeyey madax yada Miisaaniyadda.
7. Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka wuxuu mawqif ka qaadanayaan qabyo qoraalka miisaaniyadda ee wax ka bedelka lagu sameeyey ama aan lagu samayn, ka dibna warbixintiisa u gudbinayaa Golaha Wakiilladda.
8. Golaha Wakiillada ayaa ka doodaya ka dibna u codaynaya qabyo qoraalka miisaaniyadda ee sannadlaha ah.
9. Haddii qabyo qoraalka miisaaniyadda la ansixin waayo ka hor 31 disember, Goluhu wuxuu xukuumadda u qabanayaa in ay muddo 30-cisho ah gudahood ku soo gudbiso qabyo qoraal miisaaniyadeed cusub.

Qabyoqoraal

Qodobka 86aad
Habka loo ansixiyo Xisaab xirka Miisaaniyadda

1. Xukuumadda ayaa soo gudbinaysa warbixinta xisaab xir sanadeedka miisaaniyadda Dawladda KG ee sanadkii la soo dhaafay, warbixinta waxaa la horgeynayaa Golaha si uu uga doodo, u ansixiyo ama u diido.
2. Guddoomiyaha Goluhu wuxuu u gudbinayaa warbixinta xisaab xirka Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka ka hor inta uusan Goluhu ka doodin.
3. Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka marka uu soo geba-gabeeyo warbixintiisa iyo talo soo jeedinta, Golaha ayaa ka doodaya una coddeynaya Xisaab xirka.

Cutubka 7aad:
Golaha & Xukuumada

Qodobka 87aad
Kalsooni-Siinta Xukuumadda

1. Sida ku cad Qod. 40aad, Faq. 3aad ee Dastuurka, Goluhu wuxuu cod kalsooni ah siin karaa, kalana noqon karaa Golaha Wasiirada iyo barnaamijka Xukuumadda.
2. Golaha wuxuu go'aankiisa ah kalsooni-siinta xukuumadda ku meel marinayaa, codeyn gacan taag ah ee aqlabiyad hal dheeri ah tirada guud Xubnaha (50 %+1).

Qodobka 88aad
Dhaarta Golaha Wasiirada

Si waafaqsan Qod. 40aad ee Dastuurka, kadib marka la helo codka kalsooni siinta, Golaha Wasiirada ayaa inta aysan xilka qaban, dhaar ku maraya fadhi gaar ah, ee Golaha, Waxaa dhaarinaya Guddoomiyaha maxkamada sare, Sida ku cad Qodobka 4aad ee Xeer Hoosaadka.

Qabyoqoraal

Qodobka 89aad
U Yeeridda Madaxweynaha iyo Wasiiradda

1. Sida ku xusan Qod. 40aad ee Dastuurka, Goluhu wuxuu u yeeri karaa Madaxweybaha, Golaha Wasiirada, Gudoomiyayaasha Gudiyada & Xafiisyada Madaxbannaan si ay wax ugu weydiiyaan Arrimaha la xeriira Xilkooda.
2. Golaha waxaa uu awood u leeyahay in uu dib u eegid ku sameeyo xilka masuul kasta ee aqbali waayo u yeeridda Golaha.

Qodobka 90aad
Codka Kalsooni Kala Noqoshada Xukuumadda

1. Xildhibaano aan ka yareen Shan meelood meel (1/5) tirada guud ee xildhibaanada golaha, ayaa soo jeedin kara mooshin kalsooni kala noqosho Xukuumadda, waxaana dooddeedu furmeysaa ugu badnaan 5-maalin oo maalmo shaqo ah & saacad shaqo, kana billaabanaysa maalinta loo soo gudbiyo soo-jeedinta Golaha, waana in Guddoonku isla maalinkaasba u gudbiyaa Madaxweynaha eedaymaha ku qoran soo-jeedintaas.
2. Mooshinkaasi waxaa lagu ansixinayaa tiro hal dheeri (50%+1) ee xubnaha iyadoo tirada Xubnaha laga reebayo kuraasta bannaan (Vacant Seats).
3. Soo jeedin (mooshin) la xiriira kalsooni kala noqoshada xukuumadda laguma faafin karo Golaha iyo meelkale toona kahor maalinta ay furmayso dooda soo jeedintaas. Waxaana maalintaas loo qaybinaya oo kaliya Golaha.
4. Xildhibaan kasta wuxuu xaq u leeyahay in uu ku biiro ama ka baxo soo-jeedin (mooshin) inta aan Gudoonka loo Gudbin, Mar hadii loo gudbiyo Gudoonka saxiixayaasha mooshinka kama noqon karaan saxiixooda mooshinka.
5. Marka soo-jeedin (mooshin) la keeno, loona codaynayo Xildhibaanku soo jeedin uu marki hore soo jeediyay wuu ka codayn karaa.

Qabyoqoraal

6. Marka soo-jeedin (mooshin) loo keeno Gudoonka, waa in uu hubiyo Ansaxnimada Mooshinkaas, Go'aanna ka gaaro qabashada Soo jeedinta Mooshinka loo Soo gudbiyay.
7. Codeynta waxaa laga dhigayaa mid gacan taag ah ama qarsoodi ah
8. Dooda mooshinka kalsooni kala noqoshada xukuumadda, waxaa aqrinaya mid kamid ah saxiixayaasha mooshinka mudo aan ka badnayn 10-daqiiqo, asaga oo sheegaya sababaha mooshinka, kadibna waxaa mudo aan ka badnayn 7-daqiiqo taageeraya mooshinka xubin kale ee ka tirsan saxiixayaasha.
9. Marka mooshinka loo aqriyo si waafaqsan faq.8aad ee qodobkaan, waxaa hadlaya xukuumadda mudo aan ka badnayn 60-daqiiqo si ay isaga difaaco eedeymaha.
10. Xubin kasta oo doonaysa in ay doodda ka qayb qaadato waxay hadli kartaa ugu badnaan 5-daqiiqo, kadibna waxaa hadalka ugu dambeeya yeelanaya xukuumadda oo hadlaya muddo aan ka badnayn 30-daqiiqo.
11. Haddiii soojeedintu (Motion)-ka ansixi waayo, Xukuumaddu waxaa ay si hufan u sii wadanaysaa howlaheedii Dastuuriga ah.
12. Hadii mooshinka la ansaxiyo Gudoomiyuhu waa in uu ku wargeliyaa Madaxwaynaha natiijada codaynta, si uu u fuliyo waajibadka Dastuuriga ah ee ka saaran.

Qodobka 91aad
Diidmada Kalsooni Kala noqosho

Haddiii Soo-jeedin (Motion) kala noqosho kalsooni, oo Xukuumadda lid ku ah uu Goluhu ansixin waayey, lama soo celin karo soo-jeedintaas kalsooni-darro, ilaa ay ka gudbeyso muddo 6-Bilood ah.

Qabyoqoraal

Qodobka 92aad
Kor-Joogteynta Gudiyada Golaha

1. Si loo xaqiijiyo dhaqan-galinta shuruucda, Gudiyada Golahu waxaa ay la xisaabtamayaan, ayna kormeerayaan howlaha waaxyaha dowladda iyo hey'adaha kale ee hoos yimaada xilkooda, sida waafaqsan Qod. 40aad ee Dastuurka.
2. Haddiii wasaarad, ama hey'ad kale ee hoos timaadda shaqada Gudi Golaha aysan warbixin keenin ama warbixinteedu aysan dhameystirneyn, marka uu Gudigu codsiga sameeyey kadib, waxaa arrintaasi lagu dari karaa ajendaha Golaha
3. Gudiyada waxay ka soo warbixinayaan dhaqangalka shuruucda ay shaqada ku leeyihiin, warbixintooduna waxay noqoneysa qoraal iyo hadal labadaba, sanadkiiba labo mar.

Qodobka 93aad
Xiriirka Gudiyada iyo Xukuumadda

1. Wada shaqaynta ka dhaxeysa Gudiyada Golaha iyo Xukuumaddu waxaa ay ku salaysan tahay mabda'a ah is-texgalin iyo isla xisaabtan.
2. Waa in ay jiraan kulamo joogto ah oo uu la yeesho Gudigu wasiirrada ugu yaraan hal mar saddexdii biloodba, si wasiirradu Gudiga ula socodsiiyaan howsha wasaaradaha.

Qodobka 94aad
Barnaamijyada Shaqo ee Wasaaradaha & Gudiyadda

1. Hay'adaha dowladdu waa in ay usoo gudbiyaan Gudiyada Golaha barnaamijyada shaqo ee sannadkaas, ajendaha Xeer ee u qorsheysan inay soo bandhigaan, iyo ujeedooyinka ay tahay in lagu guuleysto sanadkaas.

Qabyoqoraal

2. Guddi kasta waa inuu kormeeraa Lana socdaa hirgalinta barnaamijyada shaqo ee hay'adda dowladdu u soo gudbisay.

Qodobka 95aad
Xog Raadinta Gudiga

1. Iyadoo Xeerka la raacayo wuxuu Gudiga weydiisan karaa Xukuumadda, Hay'adaha ama dhinac kale, in ay siiyaan Gudiga tafaasiil ama warbixin ama qoraal Gudigu uu ugu baahan yahay inuu ku guto shaqadiisa.
2. Ayadoo aan la khilaafeyn faq.1aad ee qodobkaan, ugu yaraan saddex meelood meel (1/3) xubnaha Gudigu waxaa ay qoraal ku codsan karaan in Wasaarad, hay'ad ama dhinac kale ay siiyaan Gudiga warbixin iyo qoraallo la xiriira barnaamijyadda shaqo ee Gudiga.
3. Guddoomiyaha Gudigu waa inuu si dhaqso ah ugu gudbiyaa madaxa wasaaradda, hay'adda ama qolada kale ee ku shaqada leh codsiga uu helay oo ay ku saxiixan yihiin saddex meelood meel (1/3) xubnaha Gudigu.
4. Hay'adaha dowladdu ee ku shaqada leh waa in ay ugu badnaan todoba (7) maalin shaqo gudahood ugu gudbiyaan Gudiga warbixinta iyo qoraalada uu ka codsaday, haddiii aysan ka horimaanayn Xeerka.
5. Sida ku cad; Qod. 40aad, ee Dastuurka, Golaha wuxuu xaq u leeyahay kor-joogteynta iyo la xisaabtanka Xukuumadda, sidaa daraadeed Xukuumadda, Hay'adaha iyo Gudiyada Madaxbannaan waa inay u dhega-nuglaadaan oo la shaqeeyaan Gudiyada.
6. Wasaaradaha, Hay'adaha, iyo laamaha kale ee ku shaqada leh, haddiii ay ugu gudbin waayaan Gudiga warbixinta iyo qoraalada uu ka codsaday muddada ku xusan faqrada 4aad ee qodobkaan, Guddoomiyaha Gudiga waa inuu u diraa qoraal uu ku xasuusinaayo ka soo jawaabidda codsiga Gudiga.

Qabyoqoraal

7. Wasaaradda, hay'adda, iyo laamaha kale ee ku shaqada leh, marka ay soo gaarto warqada xasuusinta ee codsiga Gudiga, waa inay ugu badnaan labo (2) maalin shaqo gudahood ugu gudbiyaan warbixinta iyo qoraalada uu ka codsaday Gudiga ama codsi muddo kordhin ah oo aan ka badneyn laba (2) maalin shaqo & qoraal cudurdaarasho ah.
8. Wasaaradaha, hay'adaha iyo laamaha kale ee ku shaqada leh, haddiii aysan codsiga Gudiga uga soo jawaabin muddada ku xusan faqradaha 4aad iyo 7aad iyadoo aysan soo gudbin cudur-daar maangal ah, Gudigu wuxuu arrinka ugu gudbinayaa Golaha qaab warbixin gaar ah.
9. Hadii warbixinta Gudigu u gudbiyay Golaha, dalbanayso taageeridda u yeerida wasiir ama mas'uulka hay'adda, Guddoomiyaha ayaa ogolaanaya in qaab soojeedin (mooshin) looga doodo maalinta shaqo ee ugu soo horeysa.
10. Haddiii Goluhu taageero go'aanka u yeerida ee Gudigu codsaday, Guddoonku wuxuu ku wargelinayaa Madaxweynaha inuu faro wasiirka ay khuseyso inuu hor-yimaado Galaha.
11. Sida ku cad Qod. 40aad ee Dastuurka, Mas'uul kasta oo u dhega-nuglaan waaya u yeerista, Goluhu wuxuu dib-u-eegis ku sameeyo xilkiisa.

Qodobka 96aad
Baaritaannada uu Sameeyo Gudigu

Si loo helo xog dheeraad ah, waqtiga Gudigu baarista ku wado Hay'adaha Dawladda, waxay qaban qaabin karaa kulan ay dhageysanayaan dadweynaha (kulan furan), waxaa uuna ku marti galin karaa khubaro iyo shakhsiyaad kale oo keeni kara xog wax ku-ool ah. Ku dhawaaqista kulanka dhageysiga dadweynaha ah iyo arrimaha ay tahay in warbixintooda la kulmiyo waxaa lagu baahin karaa

Qabyoqoraal

warbaahinta. Gudigu wuxuu ka codsan karaa shaqsiyaadka lagu marti galiyey kulanka furan in ay ku keenaan fikradahooda hab qoraal ah.

Qodobka 97aad
Warbixinta Gudiga ee Arrimaha La Baaray

1. Dhamaan warbixinnada waa in ay ku cadyihiin awoodda lagu samaynayo barista.
2. Warbixinnada waa inay ku cad yihiin magacyada xubnaha Gudiga ee ka qeybqaatay warbixintaas.
3. Warbixintu waa in ay cadayso arrinka ama arrimaha laga shaqeeyey iyo xogaha uu gudigu helay, waxaa sidoo kale warbixintu leedahay; tixraaca qeybaha ku haboon ee waxyaabaha la soo gudbiyey ee Gudigu ku helay hab qoraal ah iyo hab hadal ahba.
4. Qoraalka warbixinta waa in lagu daraa talo-soo-jeedinta Gudiga ee arrinta la daraaseeyey oo taxan.
5. Warbixintu waa in ay leedahay lifaaq ay ku taxan/qoran yihiin, goobjoogayaasha la dhageystay, iyo warbixinnada la soo gudbiyey intii ay daraasaddu socotay, marka uu codsado xubin ka mid ah Golaha.
6. Dhammaan qoraallada la xiriira warbixinta Gudiga waa in la keydiyaa (xereeyaa) uuna heli karaa xildhibaan kasta oo soo codsada.
7. Haddiii Gudigu rabo inay Hay'ad Dawladeed jawaab ka bixiso warbixin, gaar ahaan tan la xiriirta talo-soo-jeedinta Gudiga, codsiga waa in uu saxiixa Gudoomiyaha Gudiga ama cidda Guddoomisay
8. Xukuumadda ama Hayadaha Dawladdu waa inay jawaab celin qoraal ah u gudbiyaan Gudiyada muddo aan ka badneen soddon (30) maalmood oo maalmo shaqo ah, ka dib markii warbixinta Gudoontay.

Qabyoqoraal

Qodobka 98aad
Su'aal-Wadareedka (Interpellation)

1. Toban (10) Xildhibaan ayaa soo gudbin kara mooshin ay ku codsanayaan Su'aalwadareed looga doodayo arrin la xiriirta howsha Xukuumadda ama Wasiir.
2. Ajendaha fadhiga waxaa lagu dari karaa hal Su'aalwadareed, taasoo aan ka dheereyn mudo hal fadhi maalmeed ee Golaha.
3. Haddiii su'aal-wadareedyo ka badan hal ay u dhiman tahay Golaha, Guddoomiyaha ayaa siinaya koox kasta in ay yeelato su'aal-wadareedkeeda, iyadoo loo kala hormarinayo sida ay soo gudbintooda u soo kala horeysay.
4. Su'aal-wadareedku waxaa lagu soo gudbinayaa qoraal ahaan, waxaana lagu cadeynayaa arimahan.

    a) Nuxurka Su'aasha oo kooban.
    b) Sababta keentay mooshinka.
    c) Magacyada iyo saxiixa xubnaha soo jeedinaya.

5. Su'aal-wadareedka waxaa loo gudbinayaa Guddoonka Golaha. Guddoonku marka uu helo qoraalka, wuxuu u sii gudbinayaa Xukuumadda, iyadoo lagu wargelinayo in ay ku soo jawaabto Soddon (30)-malmood gudahood.
6. Su'aal wadareedka waxaa lagu darayaa ajendaha todobo (7) maalin gudaheed kadib maalinka jawaabta laga helo Xukuumadda. Gudiga Joogtada ah ma diidi karo ku daridda Su'aal wadareedka ajendaha Golaha, marka laga reebo haddiii Su'aal wadareedka aaney buuxin shuruudaha rasmiga ee ku xusan faqrada 4aad.
7. Haddiii xukuumadda ka soo jawaabi waydo su'aal-wadareedka, sida ku xusan faq.5[aad], Su'aal-wadareedkaasi waa in la geliyo ajendaha, waxayna ahaaneysaa qodobka ugu dambeeya ee ajendaha maalinkaasi socda, markaasoo

Qabyoqoraal

xildhibaanada soo-jeedinta Su'aal-wadareedka wada ay soo jeedinayaan in go'aan digniin ama canaan ah laga soo saaro Xukuumadda. Haddiii Goluhu uu fasax ku maqan yahay, su'aashaas waxaa ay ka mid noqoneysaa qodobada ajendaha ugu horeeya ee fadhiga xiga.

8. Xildhibaanada soo jeediyey Su'aal-wadareedka waxay xaq u leeyihiin in su'aasha ay dood ka furaan mudo aanan ka badneyn labaatan (20) daqiiqo.

   a) Isla xildhibaanadaas ayaa xaq u leh in ay dooda soo afjaraan mudo aan ka badneyn toban (10) daqiiqo.

   b) Xubnaha kale waxaa ay xaq u leeyihiin inay ka doodaan Su'aal-wadareedka, si waafaqsan xeer hoosaadka.

9. Xukuumdda ama Wasiirka ay ku wajahan tahay codsiga, wuxuu ku qasban yahay in uu soojeediyo fikrada xukuumadda ay ka qabto arrinta ay su'aal wadareedka ku saabsan tahay.

10. Xildhibaanada soo jeediyey Su'aal-wadareedka waxay codsan karaan in mooshinka loo codeeyo gabagabada su'aal wadareedka, taasoo aan ka baxsaneyn mudada loo qoondeeyey doodaasi, mar haddiii mooshinkaas ay kusii dareen codsigoodi hore ee su'aal-wadareedka.

11. Su'aal-wadareedka looma gudbin karo kalfadhiga xiga ee Golaha, Laakin soo-jeedin kale oo hor leh waa laga sameyn karaa.

12. Codsi ka doodid Su'aal-wadareed ee ku saabsan isla arrin kaliya lama keeni karo in ka badan labo (2) jeer sanad gudihiisa.

Qabyoqoraal

Qodobka 99aad
Su'aal-Oraaheed oo Xukuumadda Looga Codsanayo Jawaab Oraah ah

1. Inta uu fadhigiisa socdo, ajendaha maalin kasta oo Axad ah waa in ay ku jirtaa waqtiga su'aalaha xukuumadda la weydiinayo, oo aan ka badnaaneyn sagaashan (90) daqiiqo.
2. Maalmaha shaqo oo aan Axada ahayn, xubin kasta oo ka tirsan Golaha wuxuu weydiin karaa su'aalo, taasoo uu ka jawaabayo xubin ka tirsan Golaha xukuumadda waqtiga su'aalaha, mar haddiii ujeedada guud ee su'ashaashi loo gudbiyey xoghayaha guud iyadoo qoraal ah mudo aan ka yareyn todobaatan & laba (72)-saacadood ka hor fadhigaas.
3. Qaabka su'aasha waa in lagu ixtiraamaa shuruudaha luqada anshaxa leh.
4. Xubinta su'aasha weydinayso ayaa isla su'aashaas akhrinaysa waqtiga su'aalaha.
5. Su'aashaas waa in aysan ka badan mudo labo (2) daqiiqo ah.
6. Jawaabta su'aasha waa in aysan ka badnaan sadex (3) daqiiqo.
7. Xildhibaanadu Su'aal dheeraad ah oo quseeya ujeedadaas waa ay weydiin karaan xubinta xukuumada ka socota, waana ineysan qaadan muddo aan ka badneyn seddax (3) daqiiqo.
8. Jawaab dheeri ah ayaa laga sameyn karaa hadal ahaan, waana inaysan ka badneyn mudo labo (2) daqiiqo.
9. Haddiii su'aal laga jawaabi waayo labo fadhi gudahood, su'aashaasi waxaa lagu soo daabacayaa Warbaahinta ama waxaa loo baddelayaa codsi su'aal-wadareed.
10. Iska–dhega tirida joogta ah ee ka jawaabidda Su'aasha ee la xiriirta faqradaha kore, waxaa ay keeni kartaa codsi Su'aal-wadareed.

Qabyoqoraal

Qodobka 100aad
Su'aasha Xukuumadda Looga Codsanayo Jawaab Qoraal ah

1. Xubnaha Golaha waxaa ay su'aal codsi qoraal ah u gudbin karaan Xukuumadda ama Wasiir arrimaha la xiriira howlahooda. Jawaabta waa in lagu soo gudbiyaa muddo aanan ka badneyn labo (2) isbuuc kadib maalinka su'aashaasi la soo gudbiyey, waxaana lagu xusayaa qoraallada shirarka maalinka laga jawaabayo, ama maalinka ugu xigta ee uu Goluhu fadhigiisa buuxo yeelanayo.
2. Liiska su'aalaha aan laga jawaabin mudadii loogu talo galay waxaa lagu daabacaya warbaahinta loona qeybinayaa xubnaha Golaha.

Qodobka 101aad
Hadal-jeedinta Wasiirada

Codsi uu ogolaaday Guddoomiyaha ka dib, wasiir kasta wuxuu kala hadli karaa fadhiyada Golaha arrin kasta oo hoos imaaneysa xeen-daabka waajibaadkiisa. Kadib markuu hadalka jeediyo, Guddoomiyaha wuxuu ogolaanayaa wixii fikir ku biirin ah ama su'aal ah ee uu qabo xubin ka mid ah Golaha. Wasiirka hadalka jeediyay wuxuu xaq u leeyahay inuu jawaab kooban ka yiraahdo wixii fikir ku biirin ah ama su'aal ee loo soo jeediyay.

Cutubka 8aad:
Madaxweynaha
Qodobka 102aad
Doorashada Madaxweynaha

Doorashadda Madaxweynaha waxey u dhaceysaa si waafaqsan hab-raaca soo socda:

1. Golaha Wakiilada DGKGS ayaa dooranaya Madaxweynaha DGKGS sida ku cad Qod 45aad faqraddisa 1aad ee Goluhu ansixiyay 19 February 2018, kadib marka ay banaanaato jagada Madaxweynaha DGKGS.

Qabyoqoraal

2. Waxaa la dhisayaa guddi doorasho oo ku meel gaar oo si qoto dheer u eegaya buuxinta shuruudaha murashaxnimo una kormeeraya diyaarinta iyo maamulka Doorashada Madaxweynaha.
3. Guddiga Doorashada waa inuu u qaybiyo dhamaan xubnaha baarlamaanka Ogaysiiska doorashada madaxwaynaha sida ku cad foomka A. Waxaa kale oo lagu daabacayaa warbaahinta;
4. Ugu yaraan saddex meelood labo (2/3) tirada guud ee golaha waa inay joogaan u codeynta doorashada Madaxweynaha, waxaana guddoominaya Guddoomiyaha golaha Wakiilada DGKGS.
5. Qaabka loo hagayo doorashada Madaxweynaha habraac gaar ah ayaa qeexi doona.

Qodobka 103aad
Xil ka qaadista Madaxweynaha

1. Haddii Madaxweynaha ama Madaxweyne ku xigeenka lagu eedeeyo ku xad gudub dastuurka, khiyaamo qaran iyo xil gudasho la'aan waxaa loo marayaa habraaca ku xusan Qodobka 51aad ee Dastuurka :-
2. Mooshinka xil ka qaadista waxaa soo jeedin kara ugu yaraan waax (1/3) tirada xubnaha Golaha Wakiillada.
3. Ka doodista eedaynta Madaxweynaha iyo Madaxweyne ku xigeenka waa in ay oggolaadaan ugu yaraan kala bar lagu daray hal ($^{1}/_{2}$ +1) tirada xubnaha Golaha.
4. Goluhu wuxuu ka baaraan degayaa eedaymaha la soo hordhigay, waxana eedaysanaha la siinayaa fursad is-difaac.
5. Madaxweynaha iyo Madaxweyne ku xigeen waxaa xil ka qaadis lagu samayn karaa markii si qarsoodi ah Golaha Wakiilladu ugu codeeyaan saddex meelood laba (2/3) tirada xubnaha Golaha Wakiillada.

Qabyoqoraal

Qodobka 104aad
Dhaarta Madaxweynaha KG

Inta aysan xilka la wareegin Madaxweynaha KG waxay ku hor dhaaranayaan Golaha Wakiillada, waxaana dhaarinaya Maxkamada Sare waxayna ku dhaaranayaan sida ku cad Qodobka 4aad ee Xeer Hoosaadka Golaha.

Qodobka 105aad
Bannaanaanta Xilka Madaxweynaha

1. Haddii Madaxweynuhu Geeriyoodo, iscasilo, xilka laga xayuubiyo ama xil Gudasho la'aan joogto ah, waxaa Xilka Madaxweynaha sii haynaya Guddoomiyaha Golaha Wakiiladda.
2. Haddii Madaxweynaha geeriyoodo, is casilo ama xilka laga xayuubiyo, waa in Madaxweyne cusub lagu soo doortaa muddo 30 bari gudahood.

Qodobka 106aad
Imaanshaha Madaxweynaha ee kalfadhiyada Golaha

sida uu qabo qodobka 48aad F:5aad ee **Dastuurka** KG

1. Madaxweynuhu wuxuu iman karaa Golaha Xilliyadan:-

   a) Furitaanka Kalfadhiyada Golaha sida ku xusan Qodobka 48-aad ee farqadda 5-aad ee Dastuurka KG.
   b) Wuxuu kaloo hor iman karaa xilli kasta oo Goluhu u yeero.
   c) Markii Madaxweynuhu codsado imaanshaha Golaha.

2. Madaxweynuhu kama soo qeyb geli karo kalfadhiyada caadiga ah ee Golaha markii mooshin cod qaadis ahi socdo.

Qabyoqoraal

Cutubka 9aad:
Qodobada Guud

Qodobka 107aad
Habraaca Dhaqaalaha Golaha Wakiillada

1. Goluhu wuxuu yeelanayaa Miisaaniyad u gaar ah, taasoo lagu salaynayo qorshe hawleedka Golaha.
2. Dhaqaalaha Golaha Wakiillada waxaa mas'uul ka ah Guddoonka, Xoghayaha Guud iyo Agaasimaha Waaxda Maamulka.
3. Dhaqaalaha Golaha Wakiillada waxaa loo qoondeynayaa Miisaaniyad ay samaynayaan Guddoonka, Guddiga Maaliyadda, Qorsheynta iyo Tirokoobka, Xoghayaha Guud iyo Agaasimaha Waaxda Maamulka, waxaana laga ansixinayaa Golaha Wakiillada.
4. Miisaaniyadda loo qoondeeyey Golaha Wakiillada waxaa lagu shubayaa xisaab Bangi oo laga furayo bangiga dawladda, iyadoo miisaaniyadd guud ee dalka boqolayda (%) ay ka tahay loo eegayo
5. Dhaqaalaha Golaha Wakiillada waxaa loo maamulayaa hab waafaqsan nidaamka xisaabaadka dawladda.
6. Goluhu wuxuu yeelanayaa Hanti-dhowre u gaar ah (internal Auditor) oo u xilsaaran baarida iyo dabagalka hantida Golaha Wakiillada.

Qodobka 108aad
Xoghayaha Guud ee Golaha

Guddoomiyaha ayaa magacaabaya Xoghayaha Guud ka dib markuu kala tashto Guddiga Arrimaha Golaha.

Xoghayaha Guud ee Goluhu wuxuu u xilsaaran yahay:

1. Inuu hubiyo in la wargaliyey Xildhibaanada wakhtiyada shirarka iyo kal-fadhiyada Golaha. Wargalinta waa in ay noqotaa mid qoraal ah iyadoo lagu lifaaqayo nuqul

Qabyoqoraal

ajendaha shirka Xildhibaanada, waana in lagu wargaliyaa 24 saac ka hor, haddaan Guddoonku muujin xaalad deg-deg ah.

2. Kormeerka shaqaalaha Golaha marka ay gudanayaan waajibaadka hoos ku qoran:

   a) Hubinta diyaarinta iyo u qeybinta qoraalada ay xubnuhu u baahan yihiin fadhiga ka hor.
   b) Hubinta guntankada (quorum) kadib markuu Guddoonku codsado.
   c) Diiwaangalinta magacyada Xildhibaanada doonaya inay hadlaan ayadoo la tixgalinayo sidii ay u soo kala hor codsadeen.
   d) Hubinta qaadista maxdarrada (minutes) fadhiga Golaha.
   e) Tirinta codadka xildhibaannada; la bixiyay iyo arrimaha kale ee Golahu go'aan ka gaaray, hadal qoraalka, hadalada iyo sixitaanka.
   f) Hubinta saxnimada qoraalada iyo xannaanada buuga diiwaangelinta xaadirinta xubnaha Golaha.
   g) Hubinta in dhammaan go'aannada iyo xeerarka Golahu soo saareen ay raad-raac sax laga reebo si wannagsanna loo diiwaangeliyo.

3. Wuxuu u soo bandhigaa xubnaha ajendaha maalinkaasta bilawga fadhiga.
4. Wuxuu Guddoomiyaha Golaha la saxiixayaa Qoraallada maxdarrada fadhiyada Golaha.

Qodobka 109aad
Hawl-wadeenadda Golaha Wakiillada

1. Waxay qayb muhiim ah kaga jiraan Shaqaalaha rayidka ah, waxay si toos ah ula shaqaynayaan Golaha Wakiillada, iyadoo loo eegayo baahidiisa iyo xaaladaha shaqo.
2. Shaqaalaha Baarlamaanka waxaa lagu dhaqayaa xeerka Shaqaalaha KG. Waajibaadkooda, iyo masuuliyadaha la xiriira shaqadooda waxaa lagu qeexayaa xeer nidaamiye gaar ah oo ay ansixiyaan Golaha Wakiilladu.

Qabyoqoraal

3. Shaqaaluhu waa caawiyayaasha Golaha Wakiillada waxayna hoos imanayaan amarka, kormeeridda iyo qiimaynta Xoghayaha Guud ee Golaha Wakiillada.
4. Qiimaynta shaqo qabashada, dallacsiinta, tallaabooyinka anshax, iyo wareejinta shaqaalaha waa inay waafaqdo nidaamyada maamul ee shaqaalaha dawladda.

Qodobka 110aad
Xeer-hoosaadka Golaha wakiilada Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed

1. Xeer-hooosaadka Golaha wakiilada Dowlad Goboleedka Koonfur Galbeed waxa uu dhaqan galayaa kadib ansixinta cod hal dheeri ah (50 + 1)ee xubnaha Golaha uuna saxiixay Guddoomiyaha Golaha wakiilada Dowlad Gobaleedka Koonfur Galbeed.
2. Xeer-hoosaadka waxaa wax ka beddel lagu sameyn karaa kadib markii ay mooshin soo jeeediyaan ugu yaraan 20 xildhibaan, ayna ku taageeraan (50%+1) tirada guud xubnaha Golaha.
3. Laalista qodobada xeer hoosaadka waxaa go'aamin kara aqlabiyad seddax dalool labo(2/3) ee Golaha wakiilada Dowlad Gobaleedka Koonfur Galbeed, haddii aysan ka hor imaneyn Dastuurka.
4. Xeer-hoosaadkan wuxuu leeyahay awood Xeer.

M.ne Dr Cali Saciid Faqi
Guddoomiyaha Golaha Wakiillada,
Dowlad Goboleedka KG Soomaaliya

Qabyoqoraal